

Република Србија
Агенција за
привредне регистре

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ
О ПОСЛОВАЊУ ПРИВРЕДЕ

2020

ПОДАЦИ ЗА СТАТИСТИЧКЕ И ДРУГЕ ПОТРЕБЕ

БЕОГРАД, ЈУН 2021

ИЗДАЈЕ: Агенција за привредне регистре
Београд, Бранкова 25
Телефон: + 381 11 20 23 350
E-mail: bonitet@apr.gov.rs
<http://www.apr.gov.rs>

Приликом коришћења података из ове публикације обавезно
навести Агенцију за привредне регистре као њихов извор.

САДРЖАЈ

МАКРОЕКОНОМСКИ АМБИЈЕНТ	5
ПОСЛОВАЊЕ ПРИВРЕДЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У 2020. ГОДИНИ	6
Резиме	6
I ПОСЛОВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА	8
1. Број привредних друштава и број запослених	8
2. Финансијске перформансе привредних друштава	10
2.1 Резултати пословања привредних друштава	10
2.2 Пословна имовина и извори финансирања привредних друштава	12
3. Концентрација финансијских перформанси привредних друштава	15
3.1 Финансијске перформансе привредних друштава према секторима	15
3.2 Финансијске перформансе привредних друштава према величини	24
4. Пословање одабраних сегмената привредних друштава	29
4.1 Финансијске перформансе јавних предузећа	29
4.2 Финансијске перформансе привредних друштава у стечају и ликвидацији	33
II ПОСЛОВАЊЕ УСТАНОВА	36
1. Број установа и број запослених	36
2. Финансијске перформансе установа	36
2.1 Резултати пословања установа	36
2.2 Пословна имовина и извори финансирања установа	37
III ПОСЛОВАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИКА	39
1. Број предузетника и број запослених	39
2. Финансијске перформансе предузетника	39
2.1 Резултати пословања предузетника	39
2.2 Пословна имовина и извори финансирања предузетника	40
Списак табела и графикана	43

МАКРОЕКОНОМСКИ АМБИЈЕНТ

Опоравак привреде Републике Србије започет претходних година успорен је у 2020. години услед глобалне кризе изазване пандемијом корона вируса. И поред тога, применом снажних фискалних и монетарних стимуланса у циљу подршке привреди, сачувана је макроекономска стабилност. Укупна привредна активност је смањена, а индустријска производња је порасла, затим инвестициона и кредитна активност су увећане, док је спољнотрговинска размена опала. Истовремено, задржани су ниска инфлација и стабилан девизни курс, а уз то постигнут је благи раст броја запослених, као и повећање зарада.

Захваљујући оснаженом развоју из претходних година, Република Србија је ушла у 2020. годину са релативно високим стопом раста. Међутим, под утицајем последица здравствене кризе, привредна активност је опала и бруто домаћи производ је на годишњем нивоу смањен за 1,0%. Истовремено, индустријска производња је увећана за 0,4%.

Индустријска производња је у 2020. години увећана за 0,4%. Са аспекта сектора, највећи раст од 2,6% остварен је у сектору В-Рударство (1,2% претходне године), док је скроман раст забележен у секторима С-Прерађивачка индустрија и

D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (0,1% и 1,0%).

Постојећа динамика економских кретања одразила се и на међународну спољнотрговинску размену, тако да привреда Републике Србије у 2020. години бележи бржи пад увоза (3,8%) у односу на извоз (2,8%), што је довело до смањења спољнотрговинског дефицита за 6,8%.

Као и претходних година, инфлација је одржана на ниском и стабилном нивоу, тако да су потрошачке цене у децембру 2020. године биле за 1,3% веће у поређењу са претходном годином (у 2019. години тај раст износио је 1,9%).

Привредна активност се, и даље, одвијала у условима стабилног девизног курса, па је на крају 2020. године вредност динара остала готово иста у односу на вредност крајем 2019. године, док је динар у односу на долар ојачао за 8,8%.

Упркос тешкоћама изазваним здравственом кризом, превасходно услед мера које је држава предузела у циљу очувања запослености, број запослених повећан је за 2,3% у односу на претходну годину, при чему је остварен и благи раст просечних бруто и нето зарада.

Табела 1: Основни макроекономски показатељи

ОПИС	ГОДИНА	
	2020	2019
Бруто домаћи производ (у милионима динара - текуће цене)	5.463.542,3	5.417.724,9
Стопа раста бруто домаћег производа	-1,0	4,2
Индустријска производња	100,4	100,3
Годишња стопа инфлације (индекс потрошачких цена)	1,3	1,9
Извоз (у милионима евра)	17.051,9	17.536,4
Увоз (у милионима евра)	22.957,1	23.857,3
Број запослених (у хиљадама)	2.149	2.101
Бруто зараде (у динарима)	82.984	75.814
Нето зараде (у динарима)	60.073	54.919
Курс динара према евру (на дан 31. децембар)	117,58	117,59
Курс динара према долару (на дан 31. децембар)	95,66	104,92

Извори података: Републички завод за статистику Србије, Народна банка Србије

ПОСЛОВАЊЕ ПРИВРЕДЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У 2020. ГОДИНИ¹

РЕЗИМЕ

Привредна друштва су у 2020. години, и поред неповољних услова пословања услед пандемије корона вируса, захваљујући спроведеним мерама економске политике у циљу подршке привреди наставила тренд раста запослености и профитабилности, при чему су и финансијски капацитети увећани, али су и обавезе и кумулирани губици порасли.

Обим укупне пословне активности је остао на прошлогодишњем нивоу, тако да је 106.111 привредних друштава остварило укупне приходе у висини од 12.065.703 милиона динара. Истовремено, укупни расходи износе 11.534.781 милион динара и умањени су за 0,6%. Број запослених у привредним друштвима је повећан за 43.592 радника, те су запошљавала укупно 1.217.954 радника.

Дугогодишња тенденција остваривања позитивног резултата из пословних активности је настављена, тако да су привредна друштва реализовала пословни добитак од 640.599 милиона динара, при чему је раст тог добитка био интензивнији у односу на претходну годину (10,5% наспрам 3,6%). У делу финансирања она бележе губитак у висини од 34.274 милиона динара, који је смањен за 14,3%, док је негативан резултат по основу усклађивања вредности имовине и потраживања, отписаних потраживања и осталих активности исказан у износу од 49.333 милиона динара мањи за 29,4%.

Привреда је 2020. годину завршила са позитивним нето резултатом од 433.521 милион динара, и то већим за 20,7% од прошлогодишњег. Укупан нето добитак привредних друштава износи 711.679 милиона динара и бележи раст од 10,7%, док је нето губитак исказан у износу од 278.159 милиона динара смањен за 2,0%.

Већина сектора је позитивно пословала, при чему је око половина њих остварила раст профитабилности. Са највећим позитивним нето резултатом је пословао сектор G–Трговина на велико и мало..., чији добитак износи 134.859 милиона динара и повећан је за 81,4% у поређењу са претходном годином. Висок добитак је реализован и у сектору С–Прерађивачка индустрија, у коме он износи 130.894 милиона динара, а већи је за 12,6%, затим у сектору F–Грађевинарство, где је остварено 58.484

милиона динара, што је за 72,6% више од прошлогодишњег. Значајан раст позитивног нето резултата од 19,6% обележио је пословање сектора J–Информисање и комуникације, са 44.921 милион динара добитка, док је најинтензивнији раст у сектору D–Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, чији добитак је 6,6 пута повећан и износи 26.166 милиона динара.

Гледано према величини привредних друштава, сви сегменти друштава, изузев микро, пословали су позитивно. Најизраженији раст профитабилности бележе мала и средња привредна друштва, која су остварила нето добитак већи за 34,2% односно 30,4%, у висини од 136.510 милиона динара односно 142.788 милиона динара. У великим системима је, ипак, реализован највећи позитиван нето резултат од 167.532 милиона динара, притом увећан за 2,2%. Сегмент микро привредних друштава пословао је са губитком од 13.310 милиона динара, мањим за 16,4% од прошлогодишњег.

У сферу позитивних резултата, после једногодишње паузе, вратила су се јавна предузећа, која су на укупном нивоу (њих 545) остварила добитак од 29.608 милиона динара (у 2019. години губитак 3.633 милиона динара). Привредна друштва у стечају и ликвидацији (6.096) бележе негативан нето резултат, који је преполовљен у односу на претходну годину, уз исказаних 33.655 милиона динара.

Финансијски капацитети привреде су у 2020. години увећани, али су и укупни губици порасли. Да би превазишла потешкоће у пословању привреда се појачано задуживала, при чему је проблем са очувањем ликвидности, који је и претходних година био присутан, тек незнатно ублажен.

Пословна имовина привредних друштава вредела је 17.178.245 милиона динара и повећана је за 7,3% у односу на претходну годину, док је капитал исказан у износу од 8.029.451 милион динара увећан за 4,7%. Истовремено, задуживање је било интензивније, те су укупне обавезе порасле за 10,4% и износе 10.758.828 милиона динара, при чему је укупан губитак кумулиран у износу од 3.818.541 милион динара, већем за 8,5%. Иако су сопствени извори привредних друштава у вредности од 6.382.139 милиона динара благо повећани (2,0%), њихов удео у укупним изворима финансирања је опао, па је рацио

¹ Основ за израду Годишњег извештаја о пословању привреде представљају подаци из Годишњег билтена финансијских извештаја за 2020. годину, у коме су подаци за 2020. годину дати на основу збирно обрађених података за статистичке и друге потребе за 2020. годину, док су подаци за претходну годину дати на основу збирно обрађених редовних годишњих финансијских извештаја за 2019. годину, које су привредна друштва и предузетници доставили Агенцији за привредне регистре у складу с прописима којима се уређује рачуноводство. Детаљан приказ података, како на укупном нивоу, тако и по нижим нивоима класификације, дат је у Годишњем билтену финансијских извештаја за 2020. годину.

сопственог капитала смањен на 37,2%, а степен укупне задужености је порастао на 1,69 (у претходној години 39,1% односно 1,56).

Раст финансијских капацитета је уочљив код већине сектора, с тим да са преко петине капацитета привреде доминира сектор С-Прерађивачка индустрија, који располаже пословном имовином у висини од 3.705.443 милиона динара и капиталом вредним 1.729.272 милиона динара. Поред тога, користио је 23,8% или 2.565.458 милиона динара позајмљених извора финансирања, а на појачано задуживање указује раст степена укупне задужености са 1,82 на 2,26, као и нижи рацио сопственог капитала (30,7% наспрам 35,5% претходне године). Према вредним финансијским ресурсима издваја се и сектор G-Трговина на велико и мало..., који је ангажовао пословну имовину од 2.837.599 милиона динара и капитал од 1.183.026 милиона динара, али се и значајно задужио (1.969.167 милиона динара), те иако је нешто поправљена финансијска структура, степен укупне задужености је остао на високом нивоу од 2,27 (2,59 претходне године), док је удео сопственог капитала у укупном, и поред раста (са 27,8% на 30,5%), и даље био недовољан. Са значајним делом пословне имовине и капитала располагали су и сектори F-Грађевинарство (2.190.864 милиона динара и 835.491 милион динара) и D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (1.895.015 милиона динара и 1.136.128 милиона динара), при чему је у првом сектору висок степен укупне задужености од 2,29, док се други издваја као један од сектора са најнижим степеном укупне задужености од 0,76.

Посматрано према величини, доминантно учешће у финансијским капацитетима привреде, већ годинама, имају велика привредна друштва, будући да ангажују пословну имовину од 7.452.475 милиона динара или 43,4% и капитал од 4.033.762 милиона динара или 50,2%. Структура њихових финансијских потенцијала је благо ослабљена у 2020. години обзиром да је удео сопствених извора у укупним изворима финансирања опао 54,5% на 51,7%, а степен укупне задужености је увећан са 0,82 на 0,94. Најлошија финансијска структура је код микро привредних друштава, која на укупном нивоу бележе већи губитак од вредности капитала.

Јавна предузећа су располагала пословном имовином и капиталом значајне вредности – 2.553.888 милиона динара односно 1.679.840 милиона динара, при чему су из сопствених извора финансирала 63,5% имовине, те им је степен укупне задужености у нивоу од 0,57.

Привреда је на крају 2020. године кумулирала губитак од 3.818.541 милион динара, који је за 8,5% већи у односу на претходну годину. У томе, губитак изнад висине капитала чини 1.610.034 милиона динара, уз интензивнији раст, по стопи од 15,5%. Услед наведеног, стопа изгубљеног капитала је порасла са 36,0% на 37,4%.

Посматрано према секторима, са значајним износом губитка издвајају се сектори С-Прерађивачка индустрија (1.142.530 милиона динара), G-Трговина на велико и мало... (569.234 милиона динара) и F-Грађевинарство (390.923 милиона динара), а најинтензивнији раст губитка од 29,4% је у сектору I-Услуге смештаја и исхране (76.428 милиона динара), који се истиче и према високој стопи изгубљеног капитала од 50,4%.

Укупан губитак је највећим делом сконцентрисан у оквиру микро привредних друштава, која су кумулирала 1.723.974 милиона динара и она бележе највећу стопу изгубљеног капитала од 106,0%. И велики системи су исказали значајан износ губитка од 1.069.187 милиона динара, али је код њих стопа изгубљеног капитала најнижа – 21,8%.

Код јавних предузећа укупан губитак износи 375.668 милиона динара и на годишњем нивоу је повећан за 1,9%. Од тога се на губитак изнад висине капитала односи 57.130 милиона динара, а он је растао по стопи од 4,2%.

У оквиру привредних друштава у стечају и ликвидацији кумулирано је преко трећине укупног губитка привреде односно 1.310.822 милиона динара, што је за 19,1% више у поређењу са претходном годином. У томе губитак изнад висине капитала чини 927.160 милиона динара и бележи раст од 26,4%.

Постојеће финансијске неравнотеже на нивоу привреде су, током 2020. године, нешто ублажене. Привредна друштва су исказала негативан нето обртни капитал од 406.975 милиона динара, па је износ средстава који им је недостајао за финансирање сталне имовине из дугорочних извора био за 5,2% мањи у односу на претходну годину. Истовремено, за стабилно финансирање целокупног постигнутог обима пословања односно за покриће сталне имовине и залиха недостајао им је дугорочни капитал у износу од 2.712.521 милион динара, што је за 7,3% више на годишњем нивоу. Проблем са очувањем ликвидности је и даље присутан, при чему су вредности општег рача ликвидности од 0,95 и рача текуће ликвидности од 0,63 тек незнатно повећане у поређењу са претходном годином (0,94 односно 0,62).

Највећи дисбаланс у финансијској равнотежи био је код привредних друштава из сектора H-Саобраћај и складиштење и D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, која су пословала са 48,9% односно 13,5% већим негативним нето обртним капиталом, у вредности од 256.035 милиона динара односно 190.654 милиона динара. Друштвима из тих сектора је недостајало 289.983 милиона динара односно 257.611 милиона динара дугорочног капитала за финансирање сталне имовине и залиха. Позитиван нето обртни капитал у значајном износу од 321.722 милиона динара исказала су друштва из сектора G-Трговина на велико и мало..., у коме је тај капитал два пута већи од прошлогодисњег. Ипак, за оптимално финансирање залиха недостајало им је 404.712 милиона динара дугорочних извора финансирања.

Неадекватан начин финансирања сталне имовине изражен је код микро и великих привредних друштава, чији је негативан нето обртни капитал увећан на годишњем нивоу (24,3% односно 24,6%) и износи 703.955 милиона динара односно 227.796 милиона динара. При томе, за финансирање сталне имовине и залиха у потпуности из дугорочних извора недостајало им је 1.204.130 милиона динара односно 945.273 милиона динара. Средња и мала привредна друштва су пословала са позитивним нето обртним капиталом од 275.826 милиона динара и 248.950 милиона динара (притом већим 2,7 пута односно за 13,9%), док им је за стабилно финансирање недостајао дугорочни капитал у вредности од 231.746 милиона динара односно 331.372 милиона динара.

Јавна предузећа нису имала довољно дугорочног капитала за успостављање финансијске равнотеже, тако да негативан нето обртни капитал износи 339.536 милиона динара и већи је за 3,3% на годишњем нивоу, док је мањак квалитетних извора за финансирање дугорочно везане имовине и залиха, уз раст од 1,8%, био 419.429 милиона динара. Привредна друштва у сте-

чају и ликвидацији исказала су негативан нето обртни капитал за трећину већи од прошлогодишњег, у износу од 782.403 милиона динара, а недостајало им је укупно 857.899 милиона динара дугорочног капитала за покриће сталне имовине и залиха, што је за 29,2% више у поређењу са претходном годином.

I ПОСЛОВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

1. БРОЈ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА И БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ

На крају 2020. године у Републици Србији су била регистрована 130.582 привредна друштва, од чега је њих 108.625 доставило податке за статистичке и друге потребе² Агенцији за привредне регистре. Ти подаци су обрађени за **106.111 друштва** и представљају основ за израду Годишњег извештаја о пословању привредних друштва.

Упркос кризи изазваној пандемијом корона вируса, захваљујући спроведеним мерама економске политике у 2020. години настављене су позитивне тенденције на тржишту рада, које су биле присутне претходних пет година. Привредна друштва су повећала **број запослених** за 43.592 радника, те су ангажовала укупно 1.217.954 радника.

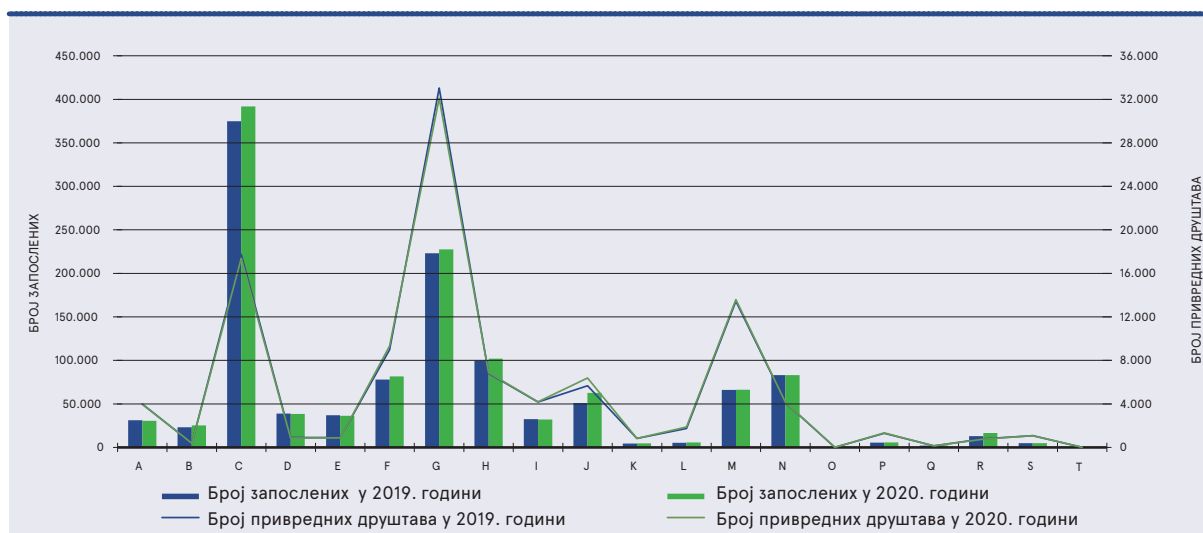
Гледано на нивоу **сектора**, тренд раста броја запослених бележе и разменљиви и неразменљиви сектори, а тај тренд је присутан и код већине сектора индивидуално посматрано (13 од укупно 21 сектора). У домаћој привреди преовлађују неразменљиви сектори, у којима је пословало 82.641 привредно друштво са 695.428 радника, односно 26.297 радника више у поређењу са претходном годином. У оквиру разменљивих сектора 23.470 привредних друштва запошљавало је 522.526 радника, а број запослених је увећан за 17.295 радника.

Са аспекта појединих сектора, најинтензивнији раст запослености је у сектору С-Прерађивачка индустрија, који је повећао број запослених за 17.015 радника, при чему он и иначе запошљава највише радника. Затим, у сектору Ј-Информисање и комуникације пораст броја запослених је за 11.729 радника, те је ангажовано укупно 62.769 радника. Према значајном расту броја запослених издвајају се и сектори Г-Трговина на велико и мало... (за 4.502 радника), Р-Уметност, забава и рекреација (за 3.690 радника), Ф-Грађевинарство (за 3.543 радника), В-Рударство (за 2.138 радника) и Н-Саобраћај и складиштење (за 2.023 радника).

Пад броја запослених присутан је у секторима А-Пољопривреда, шумарство и рибарство (за 739 радника), Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (за 571 радника), Е-Снабдевање водом, управљање отпадним водама... (за 548 радника) и I-Услуге смештаја и исхране (за 458 радника).

Са највећим бројем запослених пословали су сектори који се издвајају и према расту запослености. Поред већ наведеног водећег сектора С-Прерађивачка индустрија (391.855 радника или 32,2%), то су и Г-Трговина на велико и мало... (227.618 или 18,7%), Н-Саобраћај и складиштење (101.935 или 8,4%)

Графикон 1: Број привредних друштва и запослених према секторима

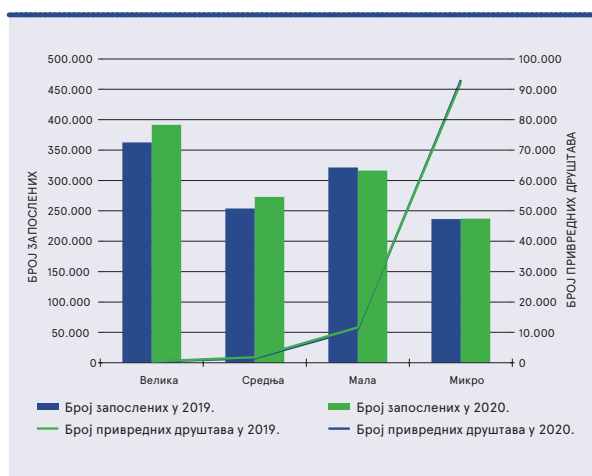
² У складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 62/2013 и 30/2018) почев од извештаја за 2014. годину успостављен је нови модел финансијског извештавања у земљи. Сходно томе, за сва правна лица и предузетнике прописана је обавеза извештавања у две целине, и то достављањем података за статистичке и друге потребе државе, на основу којих се сагледавају укупна привредна кретања, и достављањем редовних годишњих финансијских извештаја и прописане документације уз те извештаје, за јавно објављивање, чиме је обезбеђена потпуна транспарентност финансијских извештаја. Поред тога, за сва правна лица и предузетнике прописана је обавеза достављања тих података и извештаја са праћењем документацијом, у електронском облику, потписаних квалификованим електронским потписом законског заступника

и F-Грађевинарство (81.546 или 6,7%). Такође, издваја се и сектор N-Административне и помоћне услужне делатности (83.122 или 6,8%), у коме је број запослених нешто смањен (за 43 радника).

Највише привредних друштава пословало је у секторима G-Трговина на велико и мало... (32.107 или 30,3%) и C-Прерађивачка индустрија (17.381 или 16,4%), при чему је тај број мањи у поређењу са претходном годином (за 937 односно 354 друштва). Затим следе сектори M-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (13.596 или 12,8%) и F-Грађевинарство (9.323 или 8,8%), у којима је број привредних друштава повећан (за 150 односно 339).

Током 2020. године број привредних друштава највише је порастао у сектору J-Информисање и комуникације, и то за 714, па је пословало укупно 6.387 друштава.

Графикон 2: Број привредних друштава и запослених према величини привредних друштава

Посматрано према величини³, раст запослености је остварен на нивоу свих група привредних друштава, осим код малих друштава, док је број привредних друштава повећан код свих, изузев микро привредних друштава.

Највећи пораст броја запослених је у великим системима (422), који су запошљавали 29.101 радника више у односу на претходну годину, односно укупно 391.557 радника. И у средњим привредним друштвима (1.815) је значајно повећан број запослених - за 19.239 радника, па су ангажовала укупно 273.115 радника. У микро привредним друштвима (92.257) број запослених је увећан за 396 радника, те је било запослено њих 237.035. Пад броја запослених бележе мала привредна друштва (11.617), и то за 5.144 радника, па су пословала са 316.247 радника.

Све групе привредних друштава гледано према величини биле су бројније у оквиру неразмњивих сектора, с тим да иако је 54,7% великих привредних друштава пословало у тим секторима, у делу запослености преовлађују размњиви

сектори који су запошљавали 57,3% радника у свим великим друштвима. Остале групе биле су заступљеније и према броју друштава и према броју запослених у оквиру неразмњивих сектора, при чему је та диспропорција израженија код малих (68,3% и 62,3%) и микро друштава (79,6% и 79,5%), док је код средњих уједначенији распоред (54,5% и 52,3%).

Са аспекта појединих сектора, велика и средња привредна друштва су била најзаступљенија у сектору C-Прерађивачка индустрија (37,0% друштава и 39,9% запослених односно 32,6% друштава и 36,5% запослених), потом у сектору G-Трговина на велико и мало... (24,6% друштава и 17,9% запослених односно 24,5% друштава и 15,5% запослених), док се према броју друштва издваја и сектор F-Грађевинарство (9,7% односно 9,1%), а према броју запослених сектор H-Саобраћај и складиштење (11,1% односно 7,2%). Мала и микро привредна друштва преовлађују у сектору G-Трговина на велико и мало... (32,4% друштава и 19,6% запослених односно 30,1% друштава и 22,4% запослених), а затим у сектору C-Прерађивачка индустрија (24,2% друштава и 29,9% запослених односно 15,0% друштава и 17,5% запослених), при чему су мала друштва сконцентрирана и у сектору F-Грађевинарство (10,4% друштава и 8,9% запослених), а микро друштва у сектору M-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (13,9% друштава и 13,9% запослених).

У 2020. години пословало је 31.465 или 29,7% привредних друштава без запослених, што је за 1.007 друштава мање у поређењу са претходном годином.

Привредна друштва без запослених најбројнија су у секторима G-Трговина на велико и мало... (9.578), C-Прерађивачка индустрија (4.820), M-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (3.892) и F-Грађевинарство (3.234).

У односу на претходну годину број привредних друштава без запослених највише је смањен у секторима G-Трговина на велико и мало... и C-Прерађивачка индустрија, и то за 545 односно 178 друштава. Истовремено, у сектору F-Грађевинарство пословало је њих 50 више, док је у секторима A-Пољопривреда, шумарство и рибарство и L-Пословање некретнинама број друштава без запослених повећан за 27 односно 23 друштва, па их је било укупно 1.843 односно 813.

Привредна друштва без запослених претежно су микро величине, којих је 31.188 или 99,1%, а знатно мање је малих - њих 249, док је средњих 20 и великих осам друштава.

Највећи раст броја запослених је код привредних друштава са више од 250 радника, при чему су она запошљавала 23.275 радника више у односу на претходну годину односно укупно 523.405 радника или 43,0%. И у привредним друштвима чији је број запослених од 11 до 50 радника и од 51 до 250 радника повећана је запосленост, и то за 9.882 радника односно 7.337 радника, тако да су она пословала са 235.532 односно 277.026 радника.

³ Величина привредних друштава утврђена је према критеријумима за разврставање правних лица прописаним Законом о рачуноводству и та величина користи се за наредну пословну годину. Сагласно Закону привредна друштва су разврстана на велика, средња, мала и микро, при чему су за 2020. годину разврстана на основу података из финансијских извештаја за 2019. годину, и то - у микро привредна друштва она која на дан 31. децембра 2019. године не прелазе два од следећих критеријума: просечан број запослених - 10, пословни приход - 82.315 хиљада динара и вредност укупне aktive - 41.157 хиљада динара. У мала правна лица разврстана су она која не прелазе два од следећих критеријума: просечан број запослених - 50, пословни приход - 940.742 хиљаде динара и вредност укупне aktive - 470.371 хиљада динара. У средња правна лица разврстана су она која не прелазе два од следећих критеријума: просечан број запослених - 250, пословни приход - 4.703.712 хиљада динара и вредност укупне aktive - 2.351.856 хиљада динара. У велика правна лица разврстана су правна лица која прелазе два критеријума за средња правна лица.

2. ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

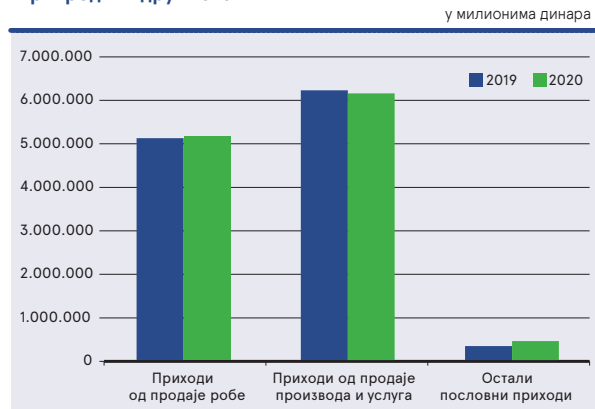
2.1 РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

Послујући у неповољним условима изазваним пандемијом корона вируса, привредна друштва су у 2020. години успела да сачувају обим укупне активности на прошлогодњем нивоу, остваривши укупне приходе од 12.065.703 милиона динара. Истовремено, њихови укупни расходи износе 11.534.781 милион динара и умањени су за 0,6% у односу на претходну годину.

Највећи део укупних прихода привредна друштва су остварила обављањем примарне делатности, тако да су реализовала **пословне приходе** у висини од 11.700.975 милиона динара, који су већи за 0,7% од прошлогодњих. У њиховој структури преовлађују приходи од продаје производа и услуга са износом од 6.131.601 милион динара, притом мањи за 1,2%, као и приходи од продаје робе у износу од 5.132.541 милион динара, који су порасли за 0,6%. Обзиром на спроведене економске мере у циљу подршке привреди ради ублажавања негативних ефеката пандемије приходи од премија, субвенција, доплати, донација и сл. бележе најбржи годишњи раст, по стопи од 90,2%, и износе 164.630 милиона динара.

Пословни расходи расли су споријим темпом од прихода (0,1% наспрам 0,7%) и исказани су у износу од 11.060.376 милиона динара. Те расходе највећим делом чини набавна вредност продате робе, која износи 4.311.308 милиона динара, затим трошкови материјала, горива и енергије од 2.656.639 милиона динара и трошкови производних услуга од 1.600.285 милиона динара. Будући да су привредна друштва у условима кризе прибегла одређеним уштедама, издаци по том основу су умањени за 0,5%, 1,8% и 0,5% респективно. Истовремено, трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи повећани су за 9,9% и износе 1.574.858 милиона динара.

Графикон 3: Структура пословних прихода привредних друштава

Дугогодишња тенденција остваривања позитивног резултата из пословних активности настављена је и у 2020. години, када су привредна друштва на укупном нивоу реализовала **пословни добитак** од 640.599 милиона динара, при чему је раст тог добитка био интензивнији у односу на претходну годину (10,5% наспрам 3,6%).

У делу **финансирања** привредна друштва су исказала **приходе** од 119.491 милион динара, мање за 3,8% од прошлогодњих. Нешто испод половине тих прихода чине финансијски приходи од повезаних правних лица и остали финансијски приходи у износу од 57.410 милиона динара, а они су порасли за 1,1%. Паду финансијских прихода допринеле су позитивне курсне разлике и приходи од камата, исказани у висини од 39.961 милион динара односно 22.120 милиона динара, који су смањени за 4,4% односно 13,9%.

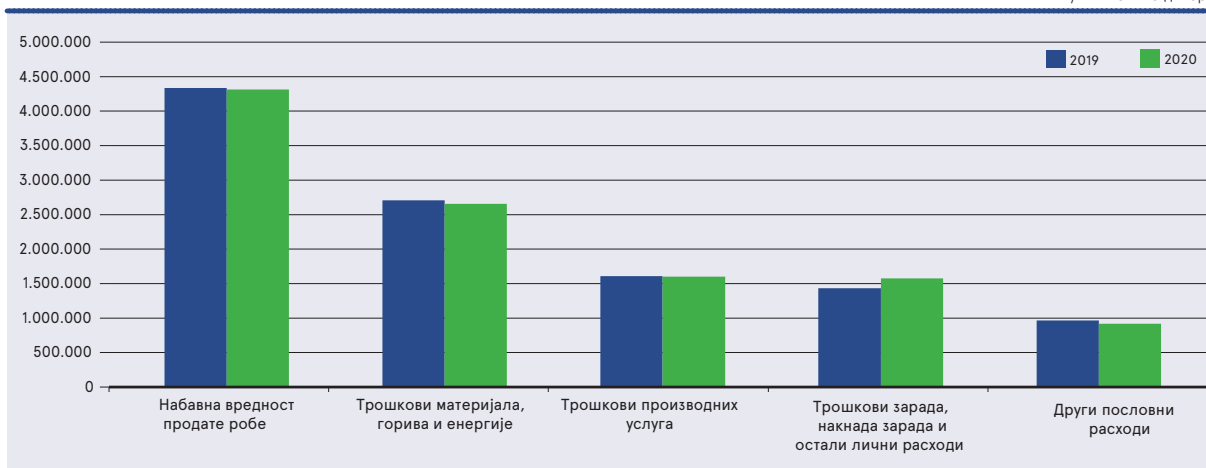
Табела 2: Структура укупних прихода и укупних расхода привредних друштава

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2020	2019	
A. Укупни приходи	12.065.703	12.061.580	100,0
B. Укупни расходи	11.534.781	11.600.364	99,4
Пословни приходи	11.700.975	11.624.285	100,7
Пословни расходи	11.060.376	11.044.356	100,1
I Пословни резултат	640.599	579.929	110,5
Финансијски приходи	119.491	124.266	96,2
Финансијски расходи	153.765	164.257	93,6
II Резултат из финансирања	-34.274	-39.991	85,7
Приходи из осталих активности	243.246	309.295	78,6
Расходи из осталих активности	292.579	379.156	77,2
III Резултат из осталих активности	-49.333	-69.860	70,6
IV Нето добитак пословања које се обуставља	1.991	3.734	53,3
V Нето губитак пословања које се обуставља	28.061	12.595	222,8

Графикон 4: Структура пословних расхода привредних друштава

у милионима динара

Финансијски расходи бележе пад од 6,4% и износе 153.765 милиона динара. У томе расходи камата учествују са 69.973 милиона динара, а финансијски расходи из односа са повезаним лицима и остали финансијски расходи са 47.180 милиона динара и они су мањи за 9,2% односно 9,5%. С друге стране, негативне курсне разлике повећане су за 4,4% у поређењу са претходном годином и износе 36.612 милиона динара.

Као одраз наведених кретања, привреда је у 2020. години забележила **негативан резултат из финансирања** од 34.274 милиона динара, што је за 14,3% мање у односу на претходну годину.

привредна друштва исказала укупан **губитак из осталих активности** од 49.333 милиона динара, који је мањи за 29,4% у поређењу са претходном годином.

Упркос појачаној неизвесности и потешкоћама изазваним пандемијом корона вируса, привреда је 2020. годину завршила са **позитивним нето резултатом** од 433.521 милион динара, и то већим за 20,7% од прошлогодишњег. Тиме је настављен тренд профитабилног пословања већ шесту годину, а као и претходне године укупно позитивно пословање у потпуности је остварено обављањем примарне делатности привредних друштава. Укупан нето добитак износи 711.679 милиона динара и бележи раст

Табела 3: Показатељи профитабилности на нивоу привреде

О П И С	ГОДИНА	
	2020	2019
1. Стопа приноса на сопствени капитал (после опорезивања)	6,8	6,1
2. Стопа приноса на укупна средства (после опорезивања)	3,0	2,9
3. Стопа пословног добитка	5,7	5,1
4. Стопа нето добитка	3,8	3,2
5. Рацио покрића камата	8,59	6,99

Из **осталих** активности исказани су **приходи** по основу усклађивања вредности имовине и потраживања, наплаћених отписаних потраживања, добитака по основу продаје средстава и других прихода у износу од 243.246 милиона динара, умањени за 21,4%. **Остали расходи** износе 292.579 милиона динара и смањени су за 22,8%, па су

од 10,7%, док је нето губитак исказан у износу од 278.159 милиона динара смањен за 2,0%.

На успешно пословање указују и растуће вредности показатеља профитабилности, те су годишње стопе по којима су привредна друштва остварила принос на приходе

Табела 4: Резултати пословања привредних друштава

О П И С	ГОДИНА			
	2020		2019	
	Износ (у мил. динара)	Број привредних друштава	Износ (у мил. динара)	Број привредних друштава
1. Нето добитак	711.679	62.230	643.059	63.438
2. Нето губитак	278.159	29.117	283.806	26.953
Нето резултат	433.521	-	359.253	-

од продаје, као и принос на сопствени капитал и укупна средства увећане. Истовремено, реализован позитиван резултат је омогућио измиривање расхода камата, а да је задуживање било оправдано указује и то што је принос на сопствени капитал остварен по већој стопи од приноса на укупна средства.

Укупан резултат привреде посматрано према појединим привредним друштвима генерисан је профитабилним пословањем око три петине друштава (62.230), с тим да је број друштава која су остварила нето добитак за 1.208 мањи у односу на претходну годину. Истовремено, нето губитак је исказало 29.117 друштава, а број тих друштава порастао је за њих 2.164. Број привредних друштава без исказаног нето резултата је смањен, са 15.642 на 14.764 друштава.

2.2 ПОСЛОВНА ИМОВИНА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

У условима појачане неизвесности услед пандемије корона вируса финансијски капацитети привреде су увећани, али су и укупни губици порасли. Да би превазишла потешкоће у пословању привреда се појачано задуживала, при чему је проблем са очувањем ликвидности, који је и претходних година био присутан, тек незнатно ублажен.

Пословна имовина привредних друштава на крају 2020. године вредела је 17.178.245 милиона динара и повећана је за 7,3% у односу на претходну годину. Улагања у обртну имовину порасла су за 10,7%, док су дугорочно инвестирана средства увећана за 4,8%, па је и удео сталне имовине у укупној имовини смањен (са 60,3% на 58,9%).

У оквиру сталне имовине која износи 10.118.711 милиона динара, највећи део чине некретнине, постројења и опрема чија је вредност од 8.163.053 милиона динара, већа за 6,0% од прошлгодишње. Инвестиције у дугорочне финансијске пласмане смањене су за 4,1% и вределе су 1.154.878 милиона динара.

Обртна имовина исказана је у износу од 6.990.596 милиона динара, при чему се највећим делом односи на залихе, у које је уложено 2.305.546 милиона динара и потраживања по основу продаје, која износе 2.173.850 милиона динара. Та улагања повећана су на годишњем нивоу за 9,9% односно 3,9%. Велики део текућих средстава чине и готовина и готовински еквиваленти, са износом од 1.064.344 милиона динара, већим за 26,1%, као и краткорочни финансијски пласмани у вредности од 550.512 милиона динара, који су на годишњем нивоу повећани за 12,4%.

Привредна друштва су се у свом пословању већим делом ослањала на **позајмљене изворе финансирања**, а тенденција бржег раста укупних обавеза од **капитала** (10,4% наспрам 4,7%) је настављена и у 2020. години. Укупан дуг привредних друштава достигао је износ од 10.758.828 милиона динара, док је вредност капитала 8.029.451 милион динара. При томе, сопствени извори финансирања⁴ вредели су 6.382.139 милиона динара и повећани су за 2,0%, али је опало њихово учешће у укупним изворима финансирања, па је рачио сопственог капитала смањен са 39,1% на 37,2%, а степен укупне задужености је порастао са 1,56 на 1,69.

Табела 5: Структура пословне имовине привредних друштава

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2020	2019	
А. Уписани а неуплаћени капитал	37.278	20.657	180,5
Б. Стална имовина	10.118.711	9.651.473	104,8
Нематеријална имовина	489.748	465.820	105,1
Некретнине, постројења и опрема	8.163.053	7.698.750	106,0
Биолошка средства	207.556	205.302	101,1
Дугорочни финансијски пласмани	1.154.878	1.203.956	95,9
Дугорочна потраживања	103.475	77.645	133,3
В. Одложена пореска средства	31.660	32.220	98,3
Г. Обртна имовина	6.990.596	6.312.608	110,7
Залихе	2.305.546	2.098.740	109,9
Потраживања по основу продаје	2.173.850	2.091.246	103,9
Краткорочни финансијски пласмани	550.512	489.966	112,4
Остала краткорочна потраживања	896.345	788.728	113,6
Готовински еквиваленти и готовина	1.064.344	843.928	126,1
Д. Укупна актива = Пословна имовина	17.178.245	16.016.957	107,3

⁴ Капитал умањен за губитак изнад висине капитала и уписан а неуплаћен капитал

Табела 6: Структура извора финансирања привредних друштава

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2020	2019	
А. Капитал	8.029.451	7.669.421	104,7
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	3.329.597	2.967.488	112,2
Дугорочна резервисања	279.717	275.170	101,7
Дугорочне обавезе	3.049.879	2.692.318	113,3
В. Одложене пореске обавезе	180.020	183.528	98,1
Г. Краткорочне обавезе	7.249.212	6.590.453	110,0
Краткорочне финансијске обавезе	2.152.622	1.995.441	107,9
Обавезе из пословања	2.879.661	2.718.818	105,9
Друге краткорочне обавезе	2.216.928	1.876.194	118,2
Д. Губитак изнад висине капитала	1.610.034	1.393.933	115,5
Ђ. Укупна пасива	17.178.245	16.016.957	107,3

У оквиру укупног капитала основни капитал учествује са 4.558.963 милиона динара, нераспоређени добитак са 3.814.735 милиона динара, затим ревалоризационе резерве са 1.320.064 милиона динара, а резерве са 583.533 милиона динара, док уписани а неуплаћени капитал износи 37.278 милиона динара. Нереализовани добици и губици по основу хартија од вредности исказани су у износу од 10.950 милиона динара односно 58.439 милиона динара, откупљене сопствене акције износе 29.126 милиона динара, а губитак 3.818.541 милион динара чиме је умањена вредност капитала.

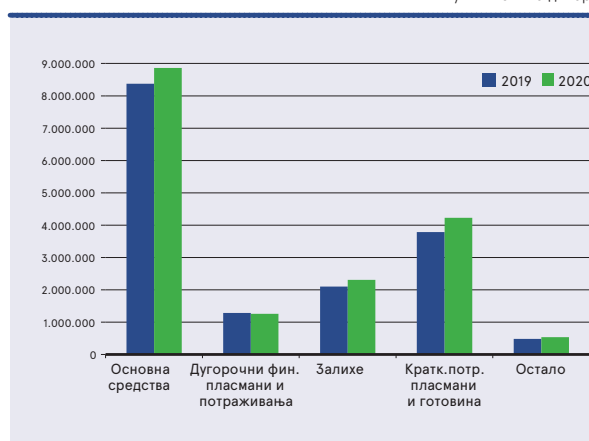
Као и претходних година, у оквиру укупних обавеза, гледано према рочности, преовлађују **краткорочни извори финансирања**, на које се односи 67,4%, али је задуживање на дуги рок било интензивније (12,2% према 10,0%). Краткорочно позајмљеним средствима привредна друштва су обезбедила 7.249.212 милиона динара, док дугорочна резервисања и обавезе износе 3.329.597 милиона динара.

У позајмљеним изворима финансирања повећан је удео **укупних кредита**, што је између осталог и последица предузетих мера у циљу сузбијања негативних ефеката пандемије корона вируса, којима су стимулирани кредити из гарантне шеме, као и кредити за ликвидност и обртна средства. Привреди су одобрени укупни кредити у износу од 5.202.502 милиона динара, који су на годишњем нивоу повећани за 11,0%. Кредити пласирани на дуги рок расли су брже од краткорочних кредита (13,3% према 7,9%), при чему дугорочне обавезе износе 3.049.879 милиона динара, а краткорочне финансијске обавезе 2.152.622 милиона динара.

Највећи удео у краткорочним изворима финансирања имају **обавезе из пословања**, са износом од 2.879.661 милион динара, већим за 5,9% у поређењу са претходном годином, те је настављен тренд да привредна друштва, неуредним измиривањем обавеза, текуће пословање делом финансирају на терет добављача.

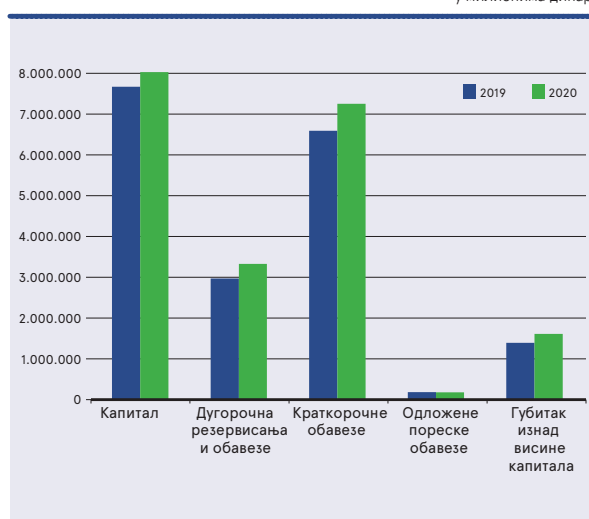
Графикон 5: Структура пословне имовине привредних друштава

у милионима динара

Графикон 6: Структура извора финансирања привредних друштава

у милионима динара

Привреда је на крају 2020. године кумулирала **губитак** од 3.818.541 милион динара, који је за 8,5% већи у односу на претходну годину. У томе, губитак изнад висине капитала чини 1.610.034 милиона динара и бележи интензивнији раст, по стопи од 15,5%. Услед наведеног је и стопа изгубљеног капитала на нивоу свих привредних друштава порасла са 36,0% на 37,4%.

Губитак је исказало 45.185 привредних друштава, с тим да је он код 26.049 друштава био већи од вредности капитала. Број привредних друштава која су пословала са губитком, као и са губитком изнад висине капитала је повећан за 1.335 односно 366 друштава у односу на претходну годину.

И поред отежаних услова пословања у 2020. години, захваљујући спроведеним економским мерама, постојеће финансијске неравотеже су нешто ублажене. Привредна друштва су, као и претходне године, исказала **негативан нето обртни капитал**, али је он смањен за 5,2%, те им је за финансирање сталне имовине из дугорочних извора недостајало 406.975 милиона динара. Истовремено, за стабилно финансирање целокупног постигнутог обима пословања односно за покриће сталне имовине и залиха недостајало им је 2.712.521 милион динара дугорочног капитала, што је за 7,3% више у поређењу са претходном годином. Проблем са очувањем ликвидности, који је и претходних година био присутан, и даље је остао, при чему су вредности општег рача ликвидности од 0,95 и рача текуће ликвидности од 0,63 тек незнатно повећане у односу на претходну годину (0,94 односно 0,62).

Табела 7: **Укупни губици привредних друштава**

О П И С	ГОДИНА			
	2020		2019	
	Износ (у мил. динара)	Број привредних друштава	Износ (у мил. динара)	Број привредних друштава
1. Губитак	3.818.541	45.185	3.520.706	43.850
2. Губитак изнад висине капитала	1.610.034	26.049	1.393.933	25.683

3. КОНЦЕНТРАЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ПЕРФОРМАНСИ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

3.1 ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА ПРЕМА СЕКТОРИМА

У пословању целокупне домаће привреде, као и ранијих година, и у 2020. години доминантну улогу имају неразмњиви сектори⁶, при чему је њихово просечно учешће у укупним перформансама од 57,0% готово остало на прошлогодишњем нивоу (57,2%).

Расподела привредних друштава према величини у перформансама неразмњивих сектора је релативно уравнотежена, обзиром да је просечно учешће великих 29,3%, микро 26,1%, малих 23,9%, а средњих привредних друштава 20,7%. Насупрот томе, у размњивим секторима главне носиоце укупних финансијских перформанси представљају велики системи са уделом од 50,1%.

Резултати пословања

Претежни део (60,6%) укупне пословне активности привреде, као и ранијих година, реализовала су привредна друштва из неразмњивих сектора, која су током 2020. године остварила **укупне приходе** у износу од 7.312.418

милиона динара и **укупне расходе** од 6.985.761 милион динара, притом мање за 1,2% и 1,8% у односу на претходну годину. Привредна друштва у размњивим секторима бележе благи раст укупних прихода и расхода од 2,0% и 1,4%, а они су исказани у износу од 4.753.285 милиона динара и 4.549.020 милиона динара.

Такође, у оквиру неразмњивих сектора је остварено 59,4% **добитка из пословних активности** домаће привреде, а он је исказан у вредности од 380.484 милиона динара, што је за 9,1% више у поређењу са претходном годином. Интензивнији раст позитивног резултата из пословних активности од 12,5% забележили су размњиви сектори, са реализованих 260.114 милиона динара добитка.

И у укупном **губитку из финансирања** привреде неразмњиви сектори имају веће учешће, при чему је оно значајно повећано у односу на претходну годину (са 65,6% на 82,0%). Губитак тих сектора у делу финансирања увећан је за 7,2% и исказан је у износу од 28.100 милиона динара, док је код размњивих сектора исти мањи за 55,2% и износи 6.174 милиона динара.

Табела 8: Структура прихода, расхода и резултата размњивих и неразмњивих сектора

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА					
	Размњиви сектори			Неразмњиви сектори		
	Износ	Инд.	Учешће у привреди (%)	Износ	Инд.	Учешће у привреди (%)
A. Укупни приходи	4.753.285	102,0	39,4	7.312.418	98,8	60,6
Б. Укупни расходи	4.549.020	101,4	39,4	6.985.761	98,2	60,6
Пословни приходи	4.601.118	102,5	39,3	7.099.856	99,5	60,7
Пословни расходи	4.341.004	101,9	39,2	6.719.372	99,0	60,8
I Пословни резултат	260.114	112,5	40,6	380.484	109,1	59,4
Финансијски приходи	56.458	115,0	47,2	63.033	83,8	52,8
Финансијски расходи	62.632	99,7	40,7	91.133	89,9	59,3
II Резултат из финансирања	-6.174	44,8	18,0	-28.100	107,2	82,0
Приходи из осталих активности	95.170	80,5	39,1	148.076	77,5	60,9
Расходи из осталих активности	128.441	78,8	43,9	164.138	76,0	56,1
III Резултат из осталих активности	-33.270	74,2	67,4	-16.062	64,2	32,6
IV Нето добитак посл. које се обуставља	538	51,6	27,0	1.453	54,0	73,0
V Нето губитак посл. које се обуставља	16.943	633,0	60,4	11.118	112,1	39,6
Нето добитак	284.137	110,8	39,9	427.542	110,6	60,1
Нето губитак	114.535	95,9	41,2	163.624	99,5	58,8
VI Нето резултат	169.603	119,6	39,1	263.918	118,8	60,9

⁶ **Размњиви сектори:** А-Пољопривреда, шумарство и рибарство; В-Рударство; С-Прерађивачка индустрија; Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Е-Снабдевање водом, управљање отпадним водама, контролисање процеса. **Неразмњиви сектори:** Ф-Грађевинарство; Г-Трговина на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикала; Н-Саобраћај и складиштење; И-Услуге смештаја и исхране; Ј-Информисање и комуникације; К-Финансијске делатности и делатност осигурања; Л-Пословање некретнинама; М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности; Н-Административне и помоћне услужне делатности; О-Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање; Р-Образовање; Q-Здравствена и социјална заштита; R-Уметност, забава и рекреација; S-Остале услужне делатности; Т-Делатност домаћинства као послодавца; делатност домаћинства која производе робу и услуге за сопствене потребе; У-Делатност екстериторизалних организација и тела

Графикон 7: Укупни и пословни приходи према секторима

у милионима динара

Губитак из осталих активности је смањен и код неразмјенивих и код размјенивих сектора (35,8% односно 25,8%), при чему су неразмјениви сектори исказали мањи износ односно 16.062 милиона динара, док код размјенивих он износи 33.270 милиона динара.

Као и претходних година, и у 2020. години укупна профитабилност привреде је већим делом остварена захваљујући неразмјенивим секторима, с тим да је интензивнији раст **позитивног нето резултата** био код размјенивих сектора. Укупан добитак неразмјенивих сектора износи 263.918 милиона динара, а размјенивих 169.603 милиона динара, уз годишњи раст од 18,8% односно 23,7%.

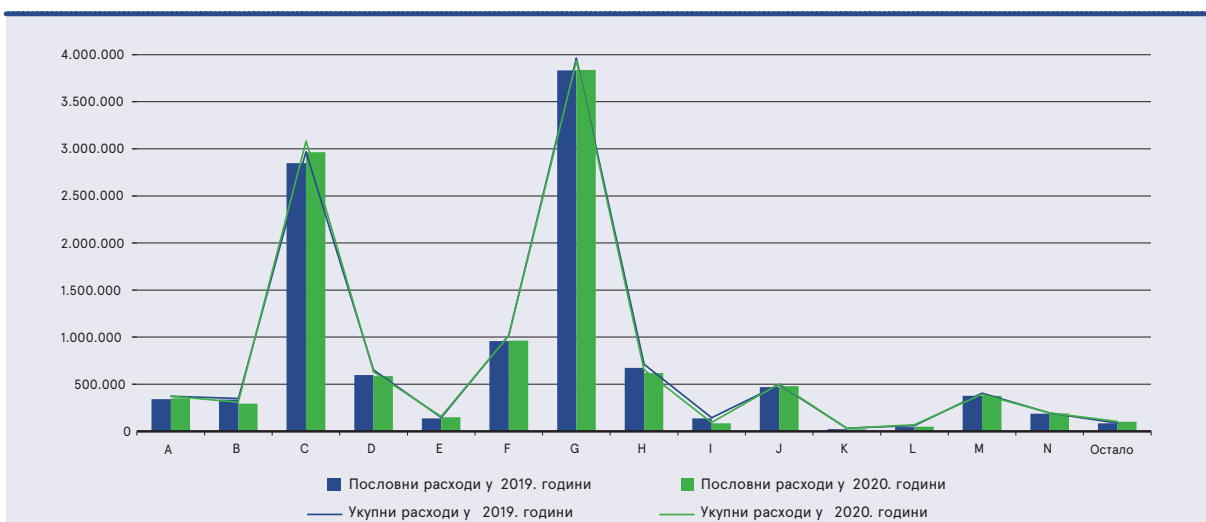
Када се посматра допринос појединих сектора оствареним резултатима пословања у 2020. години, као главни покретачи укупне пословне активности издвајају се привредна друштва из сектора G-Трговина на велико и мало..., која су реализовала за 0,8% веће **укупне приходе** у износу од 4.094.822 милиона динара и за 0,7% мање **укупне расходе** од 3.935.388 милиона динара, као и привредна друштва из сектора C-Прерађивачка индустрија, чији су укупни приходи и укупни расходи у износу од 3.235.672 милиона динара и 3.080.758 милиона динара, увећани за 4,1% и 3,8%,

тако да та два сектора учествују са преко три петине у укупним приходима и расходима привреде.

Упркос појачаним изазовима наметнутим пандемијом, већина сектора је у делу обављања примарне делатности пословала са добитком, с тим да је он код девет сектора и увећан. Највећи **позитиван резултат из пословних активности** реализовала су привредна друштва из сектора C-Прерађивачка индустрија, код којих износи 194.797 милиона динара и повећан је за 16,3%. Висок пословни добитак остварила су и друштва из сектора G-Трговина на велико и мало..., у коме је исказан у висини од 174.246 милиона динара, а растао је по стопи од 19,2%. Још интензивнији раст позитивног резултата из пословања од 46,7% је код друштава из сектора F-Грађевинарство, чији је добитак у висини од 83.755 милиона динара. С друге стране, изражен пад пословног добитка од 89,7% односно 89,3% забележили су сектори B-Рударство и H-Саобраћај и складиштење, са реализованих 2.482 милиона динара односно 2.715 милиона динара. Сектор I-Услуге смештаја и исхране је, за разлику од претходне године када је пословао са добитком из пословних активности, исказао губитак у износу од 5.103 милиона динара, а поред њега, пословни губитак бележи још само сектор K-Финансијске делатности и делатност

Графикон 8: Укупни и пословни расходи према секторима

у милионима динара

Табела 9: Структура прихода, расхода и резултата појединих разменљивих сектора

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА							
	С-Прерађивачка индустрија		D-Снабдевање ел. енергијом...		А - Пољопривреда, шум. и рибарство		В-Рударство	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
A. Укупни приходи	3.235.672	104,1	663.309	100,9	384.555	103,8	311.093	84,1
Б. Укупни расходи	3.080.758	103,8	630.349	96,6	372.650	100,0	309.126	88,9
Пословни приходи	3.158.961	104,8	626.317	100,6	369.369	105,6	294.833	81,8
Пословни расходи	2.964.164	104,1	585.915	98,0	351.024	103,0	292.351	86,9
I Пословни резултат	194.797	116,3	40.402	162,7	18.345	198,4	2.482	10,3
Финансијски приходи	24.568	107,9	17.625	108,4	1.639	39,4	10.382	258,7
Финансијски расходи	37.984	105,3	11.346	80,0	4.235	79,7	7.430	123,1
II Резултат из финансирања	-13.416	101,0	6.279	304,3	-2.595	226,0	2.953	n/a
Приходи из осталих активности	51.809	74,0	19.357	103,4	13.504	84,0	5.753	107,4
Расходи из осталих активности	62.867	76,6	32.701	80,8	16.883	63,6	9.211	165,5
III Резултат из осталих активности	-11.058	91,4	-13.343	61,4	-3.379	32,3	-3.458	n/a
IV Нето добитак посл. које се обуставља	334	70,1	11	8,3	42	17,3	125	229,1
V Нето губитак посл. које се обуставља	15.744	708,6	388	903,5	508	207,8	134	811,4
Нето добитак	208.367	114,0	31.792	141,0	21.135	111,5	17.816	71,4
Нето губитак	77.473	116,4	5.626	30,3	11.422	48,4	16.652	202,5
VI Нето резултат	130.894	112,6	26.166	658,6	9.713	n/a	1.164	7,0

осигурања, али је он умањен за 51,8% и износи 948 милиона динара.

Иако је тренд смањења негативног резултата из **активности финансирања** на нивоу привреде настављен и у 2020. години, велики број (девет) сектора бележи губитак по том основу већи од прошлогодишњег. Привредна друштва из сектора С-Прерађивачка индустрија исказала су 39,1% негативног резултата из финансирања привреде, при чему он износи 13.416 милиона динара и благо је повећан (1,0%). Са високим губитком у подбилансу финансирања пословала су и друштва у секторима F-Грађевинарство и H-Саобраћај и складиштење, у којима он износи 10.136 милиона динара односно 8.604 милиона динара, а увећан је за 2,4% односно 23,3%. Код привредних друштава из сектора L-Пословање некретнинама негативан резултат из финансирања је смањен за петину, али је и даље исказан у значајном износу од 7.134 милиона динара. Седам сектора је пословало са добитком по том основу, при чему је сектор D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација исказао три пута већи добитак у односу на прошлогодишњи у висини од 6.279 милиона динара, док је у сектору K-Финансијске делатности и делатност осигурања тај добитак повећан за 65,1% и износи 5.606 милиона динара, а сектор В-Рударство, после губитка у претходној години бележи позитиван резултат од 2.953 милиона динара.

На смањење **губитка из осталих активности** домаће привреде највише је утицао пад тог губитка у сектору G-Трговина на велико и мало... и то са прошлогодишњих 41.815 милиона динара на 3.914 милиона динара. Са највећим губитком из осталих активности издваја се сектор D-Снабде-

вање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, с тим да је он смањен за 38,6% и износи 13.343 милиона динара. И код привредних друштава у сектору С-Прерађивачка индустрија исказан је висок губитак у износу од 11.058 милиона динара, који је мањи за 8,6% у односу на прошлогодишњи. С друге стране, привредна друштва из сектора В-Рударство, бележе 16 пута већи губитак, од 3.458 милиона динара. Истовремено, за разлику од претходне године када су се привредна друштва из сектора L-Пословање некретнинама издвајала према највећем добитку из осталих активности, у 2020. години њихов губитак износи 3.273 милиона динара, а у негативну сферу резултата из осталих активности прешла су и привредна друштва из сектора I-Услуге смештаја и исхране и K- Финансијске делатности и делатности осигурања, са исказаних 2.438 милиона динара односно 2.123 милиона динара губитка. Позитиван резултат из осталих активности забележила су четири сектора, а то су N-Административне и помоћне услужне делатности, O-Државна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање, R-Уметност, забава и рекреација и S-Остале услужне делатности, који су заједно исказали 673 милиона динара.

Пораст профитабилности домаће привреде у 2020. години произилази из успешног пословања готово свих сектора, који су претежно услед повећања добитка из примарне делатности исказали **позитиван нето резултат**, изузев два сектора на која су се највише одразиле последице здравствене кризе.

Највећи допринос профитабилном пословању привреде дао је сектор **G-Трговина на велико и мало...**, у коме је остварен позитиван нето резултат од 134.859 милиона ди-

Табела 10: Структура прихода, расхода и резултата појединих неразмњивих сектора

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА									
	G–Трговина на велико и мало...		F–Грађевинарство		J–Информисање и комуникације		H–Саобраћај и складиштење		I– Услуге смештаја и исхране	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
A. Укупни приходи	4.094.822	100,8	1.084.931	101,7	555.644	102,7	644.387	88,7	83.287	57,3
Б. Укупни расходи	3.935.388	99,3	1.013.871	99,4	502.295	101,6	652.032	91,8	91.930	64,4
Пословни приходи	4.013.413	100,8	1.046.520	103,1	538.192	103,2	621.874	89,0	79.267	56,3
Пословни расходи	3.839.167	100,1	962.764	100,5	478.728	102,3	619.158	91,9	84.370	61,3
I Пословни резултат	174.246	119,2	83.755	146,7	59.463	110,5	2.715	10,7	-5.103	n/a
Финансијски приходи	17.944	83,2	8.596	94,1	7.221	88,1	6.947	84,1	496	57,0
Финансијски расходи	22.691	94,6	18.732	98,4	10.527	100,7	15.551	102,1	1.548	86,0
II Резултат из финансирања	-4.748	195,4	-10.136	102,4	-3.306	146,1	-8.604	123,3	-1.052	113,2
Приходи из осталих активности	62.984	108,1	29.587	71,2	10.091	91,7	15.307	80,3	3.477	95,3
Расходи из осталих активности	66.898	66,8	29.686	72,1	12.858	81,2	16.880	81,8	5.915	221,8
III Резултат из осталих активности	-3.914	9,4	-99	n/a	-2.766	57,2	-1.573	100,4	-2.438	n/a
IV Нето добитак посл. које се обуст.	481	40,1	229	24,2	140	98,4	259	160,0	47	255,2
V Нето губитак посл. које се обуст.	6.632	105,8	2.689	166,8	182	94,4	442	82,5	97	14,5
Нето добитак	171.011	128,4	88.216	111,9	53.488	114,2	26.834	104,5	4.266	63,5
Нето губитак	36.152	61,4	29.732	66,1	8.566	92,4	38.373	268,4	13.449	249,7
VI Нето резултат	134.859	181,4	58.484	172,6	44.921	119,6	-11.540	n/a	9.183	n/a

нара, са међугодишњом стопом раста од 81,4%. Тај резултат је последица високог износа пословног добитка, који је скоро за петину већи у односу на претходну годину и око 11 пута мањег губитка из осталих активности.

Као један од главних генератора укупног добитка привреде, а који је у претходне четири године био водећи, издваја се и сектор **С-Прерађивачка индустрија**, чији је добитак у износу од 130.894 милиона динара, већи за 12,6% од прошлогодишњег. При томе, укупан добитак у целини потиче из пословних активности, а истовремено то је сектор са највећим добитком из обављања примарних делатности, који је притом увећан (16,3%), тако да су превазиђени ефекти губитака из дела финансирања и осталих активности.

Међу секторима који својим укупним резултатима поспешују растућу профитабилност привреде је и сектор **F-Грађевинарство**, са позитивним нето резултатом од 58.484 милиона динара увећаним за 72,6% у односу на претходну годину, захваљујући значајно повећаном добитку из пословних активности, који је и главни генератор позитивног пословања. Према високој, растућој профитабилности, такође оствареној искључиво из пословних активности, издваја се и сектор **J-Информисање и комуникације**, у коме је реализован добитак већи за 19,6%, у висини од 44.921 милион динара.

Привредна друштва из сектора **D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација** бележе најдинамичнији раст позитивног нето резултата од 6,6 пута, те он износи 26.166 милиона динара, и то услед значајно увећаног добитка из пословне активности, као и три пута већег

добитка из подбиланса финансирања, али и знатно мањег губитка из осталих активности. У сектору **М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности** је остварен укупан добитак у вредности од 25.060 милиона динара са међугодишњом стопом раста од 43,5%, и то због бољих резултата у делу пословних и финансијских активности.

Преокрет у пословању привредних друштава евидентан је у три сектора. С једне стране, сектор **А-Пољопривреда, шумарство и рибарство** прикључио се профитабилним секторима, са реализованим позитивним нето резултатом у износу од 9.713 милиона динара, након прошлогодишњег губитка од 4.652 милиона динара, чему је допринео два пута већи пословни добитак (18.345 милиона динара), уз смањење губитка из осталих активности за две трећине у односу на прошлогодишњи.

Насупрот томе, два сектора су, услед последица изазваних епидемиолошком кризом, из профитабилне сфере пословања прешла у негативну. Привредна друштва из сектора **H-Саобраћај и складиштење** исказала су негативан нето резултат од 11.540 милиона динара, обзиром да је због редукованог обављања пословних активности преко девет пута смањен пословни добитак, при чему је финансијски губитак повећан. Сличан тренд је и у сектору **I-Услуге смештаја и исхране**, који је пословао са укупним губитком у износу од 9.183 милиона, пре свега услед реализованог губитка из основне пословне делатности, за разлику од претходне године када је пословао са пословним добитком (3.261 милион динара), а губитак бележи и у делу осталих активности (после позитивног резултата претходне године) и из финансирања.

Пословна имовина и извори финансирања

У 2020. години преко половине финансијских капацитета домаће привреде ангажовала су привредна друштва која обављају делатност у неразмњљивим секторима. **Пословна имовина** неразмњљивих сектора увећана је за 8,4% и исказана је у вредности од 9.717.613 милиона динара, док **капитал** износи 4.045.736 милиона динара и већи је за 6,9% у односу на претходну годину. Код размњљивих сектора ти капацитети су расли споријим темпом (5,8% односно 2,5%).

Појачани ризици у пословању током 2020. године условили су раст задужености на нивоу целе привреде, а такав тренд је присутан и код неразмњљивих и код размњљивих сектора.

Неразмњљиви сектори су користили 60,8% **позајмљених извора финансирања** целе привреде, чији је износ од 6.537.017 милиона динара за 8,2% већи у поређењу са претходном годином. Истовремено, сопствени извори финансирања тих сектора увећани су за 8,8% и вреде 3.172.410 милиона динара, па је услед релативно непромењене динамике финансирања степен укупне задужености неразмњљивих сектора од 2,06 готово задржан на прошлогодишњем нивоу (привреда 1,69). Размњљиви сектори су се интензивније задуживали, тако да њихов укупан дуг са међугодишњом стопом раста од 14,1% износи 4.221.811 милиона динара, од чега 2.757.937 милиона динара чине краткорочне обавезе. Поред тога, сопствени извори финансирања су смањени (3,9%) на 3.209.729 милиона динара, те је погоршана структура финансирања, што поткрепљује и повећање степена задужености са 1,11 на 1,32.

Главни носиоци губитака су, и даље, привредна друштва из неразмњљивих сектора (51,7%), која су кумулирала укупан губитак у вредности од 1.972.429 милиона динара, за 3,6% већи у односу на претходну годину. Губитак привредних друштava у размњљивим секторима забележио је бржи раст од 14,2% и износи 1.846.112 милиона динара. Последично, стопе изгубљеног капитала на нивоу ових сектора су се приближиле у 2020. години, обзиром да је у привредним друштвима неразмњљивих сектора она опала са 39,5% на 38,3%, док је код размњљивих увећана са 32,6% на 36,5%.

Потешкоће у вези са адекватним начином финансирања сталне имовине имали су и неразмњљиви и размњљиви сектори. При томе, неразмњљиви сектори, који су претходне године били водећи према вредности **негативног нето обртног капитала**, бележе значајнији пад тог капитала (48,9%) са исказаних 178.216 милиона динара, док је код размњљивих сектора износ сталне имовине који је финансиран из краткорочних извора повећан 2,9 пута, те они имају примат са 228.759 милиона динара. Иако је код неразмњљивих сектора благо смањен (1,5%) износ дугорочног капитала који је недостајао за финансирање целокупне сталне имовине и залиха он је у висини од 1.510.915 милиона динара и превазилази вредност недостајућег дугорочног капитала у размњљивим секторима од 1.201.606 милиона динара, код којих је повећан за 20,9%.

Гледано са аспекта појединих сектора, код већине је уочљив раст финансијског потенцијала. Као и ранијих година, са преко петине финансијских капацитета привреде доминирају друштва из сектора С-Прерађивачка индустрија. Наведени сектор располаже са 9,4% већом **пословном имовином** у вредности од 3.705.443 милиона динара, као и са 7,8% повећаним **капиталом**, вредним 1.729.272 милиона динара.

Табела 11: Структура пословне имовине размњљивих и неразмњљивих сектора

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА					
	Размњљиви сектори			Неразмњљиви сектори		
	Износ	Инд.	Учешће у привреди (%)	Износ	Инд.	Учешће у привреди (%)
А. Уписани а неуплаћени капитал	29.092	259,8	78,0	8.186	86,5	22,0
Б. Стална имовина	4.773.652	103,7	47,2	5.345.059	105,9	52,8
Нематеријална имовина	134.384	104,4	27,4	355.364	105,4	72,6
Некретнине, постројења и опрема	4.128.135	105,8	50,6	4.034.918	106,3	49,4
Биолошка средства	182.086	99,3	87,7	25.469	116,6	12,3
Дугорочни финансијски пласмани	292.569	79,5	25,3	862.309	103,2	74,7
Дугорочна потраживања	36.477	169,4	35,3	66.998	119,4	64,7
В. Одложена пореска средства	18.326	99,5	57,9	13.334	96,7	42,1
Г. Обртна имовина	2.639.562	109,3	37,8	4.351.034	111,6	62,2
Залихе	972.847	106,5	42,2	1.332.699	112,4	57,8
Потраживања по основу продаје	919.618	105,7	42,3	1.254.232	102,7	57,7
Краткорочни финансијски пласмани	144.623	117,0	26,3	405.888	110,8	73,7
Остала краткорочна потраживања	237.253	104,8	26,5	659.091	117,2	73,5
Готовински еквиваленти и готовина	365.220	129,3	34,3	699.124	124,5	65,7
Д. Укупна актива = Пословна имовина	7.460.632	105,8	43,4	9.717.613	108,4	56,6

Табела 12: Структура извора финансирања разменљивих и неразменљивих сектора

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА					
	Разменљиви сектори			Неразменљиви сектори		
	Износ	Инд.	Учешће у привреди (%)	Износ	Инд.	Учешће у привреди (%)
А. Капитал	3.983.715	102,5	49,6	4.045.736	106,9	50,4
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	1.335.163	112,7	40,1	1.994.433	111,9	59,9
Дугорочна резервисања	130.376	102,5	46,6	149.341	100,9	53,4
Дугорочне обавезе	1.204.787	113,9	39,5	1.845.092	112,9	60,5
В. Одложене пореске обавезе	128.711	96,3	71,5	51.309	103,0	28,5
Г. Краткорочне обавезе	2.757.937	115,9	38,0	4.491.275	106,7	62,0
Краткорочне финансијске обавезе	679.007	112,6	31,5	1.473.615	105,8	68,5
Обавезе из пословања	1.267.974	117,0	44,0	1.611.687	98,6	56,0
Друге краткорочне обавезе	810.956	116,8	36,6	1.405.973	118,9	63,4
Д. Губитак изнад висине капитала	744.894	139,1	46,3	865.140	100,8	53,7
Ђ. Укупна пасива	7.460.632	105,8	43,4	9.717.613	108,4	56,6

Код највећег броја сектора вредност пословне имовине увећана је у односу на претходну годину, а висок износ имовине у континуитету бележе сектори Г-Трговина на велико и мало... (2.837.599 милиона динара), Ф-Грађевинарство (2.190.864 милиона динара) и Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (1.859.015 милиона динара), при чему је код прва два сектора она повећана (7,8% односно 9,2%), док је код трећег благо смањена (0,9%). Поред тога, и привредна друштва из сектора Н-Саобраћај и складиштење исказала су значајну вредност пословне имовине од 1.235.617 милиона динара, која је већа за 6,9% у односу на прошлогодишњу. Највећи међугодишњи раст пословне имовине забележили су сектори Р-Уметност, забава и рекреација (15,9%), Л-Пословање некретнинама (14,3%) и Р-Образовање (14,2%), чија је имовина вредела 95.517 милиона динара, 666.620 милиона динара и 13.408 милиона динара респективно.

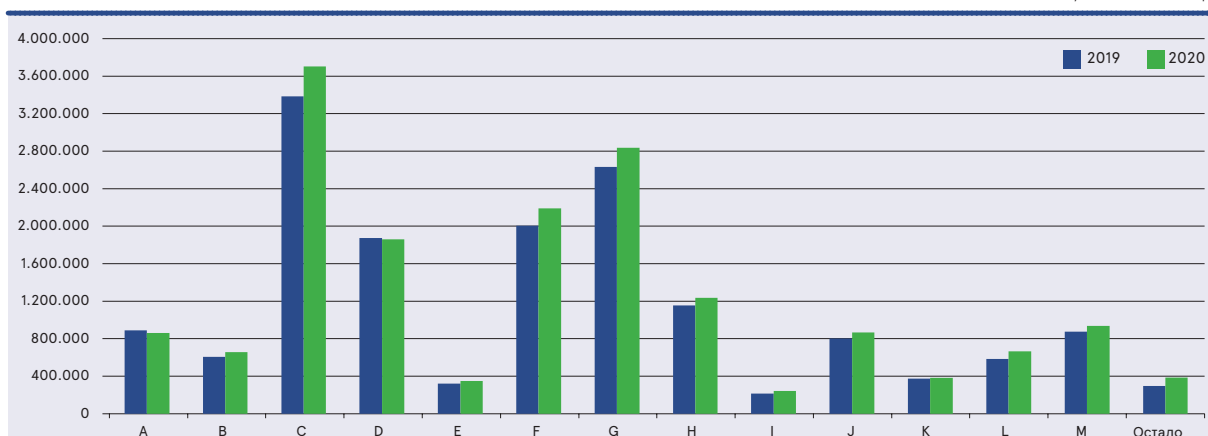
Значајан износ капитала уложили су, такође, сектори Г-Трговина на велико и мало... (1.183.026 милиона динара, већи за 10,8%), Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом,

паром и климатизација (1.136.128 милиона динара, смањен за 4,6%), Ф-Грађевинарство (835.491 милион динара, већи за 7,6%) и Н-Саобраћај и складиштење (568.686 милиона динара, смањен за 1,9%). Највећи раст ангажованог капитала је у секторима И-Услуге смештаја и исхране (14,1%), Р-Образовање (13,6%) и Ј-Информисање и комуникације (11,5%), код којих капитал износи 106.586 милиона динара, 7.565 милиона динара и 368.861 милион динара редом.

Поред највећег учешћа у укупном потенцијалу привреде сектор **С-Прерађивачка индустрија** се издваја и према највећим укупним обавезама, које чине 23,8% позајмљених средстава привреде и износе 2.565.458 милиона динара, а за 17,7% су веће у односу на претходну годину. Повећано задуживање показује степен укупне задужености, који је са прошлогодишњег 1,82 порастао на 2,26. Истовремено, привредна друштва тог сектора имају примат и према вредности сопственог капитала од 1.134.318 милиона динара, с тим да је он за 5,4% мањи у поређењу са претходном годином, тако да је смањен ратио сопственог капитала са 35,5% на 30,7%.

Графикон 9: Пословна имовина према секторима

у милионима динара

Табела 13: Структура пословне имовине појединих разменљивих сектора

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА							
	С-Прерађивачка индустрија		D-Снабдевање ел. енергијом...		А - Пољопривреда, шум. и рибарство		В-Рударство	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
А. Уписани а неуплаћени капитал	5.667	88,3	21.158	796,5	605	114,6	1.489	103,7
Б. Стална имовина	1.864.892	107,5	1.530.056	96,4	626.051	103,5	491.035	113,5
Нематеријална имовина	83.913	102,0	23.865	112,3	3.870	107,4	21.000	105,5
Некретнине, постројења и опрема	1.615.930	108,6	1.455.042	101,2	395.923	106,0	427.057	115,2
Биолошка средства	5.105	107,8	577	121,6	175.407	99,0	1	100,0
Дугорочни финансијски пласмани	149.682	100,2	49.405	38,9	48.705	101,3	42.629	102,4
Дугорочна потраживања	10.263	95,5	1.167	99,6	2.146	98,1	349	116,2
В. Одложена пореска средства	12.198	104,6	985	99,0	977	68,0	2.922	92,9
Г. Обртна имовина	1.822.686	111,6	306.817	108,1	261.307	102,6	161.529	95,1
Залихе	700.216	110,4	66.957	94,5	104.838	99,0	75.190	92,0
Потраживања по основу продаје	630.130	106,9	131.588	109,7	85.142	100,8	41.991	90,3
Краткорочни финансијски пласмани	99.503	118,9	4.865	97,1	26.781	122,0	8.967	111,9
Остала краткорочна потраживања	142.452	104,5	47.828	97,8	23.153	103,5	15.046	136,2
Готовински еквиваленти и готовина	250.384	132,4	55.579	142,4	21.393	106,6	20.335	89,7
Д. Укупна актива = Пословна имовина	3.705.443	109,4	1.859.015	99,1	888.941	103,2	656.975	108,2

Под притиском велике задужености пословала су привредна друштва у сектору **Г-Трговина на велико и мало...**, чији дуг износи 1.969.167 милиона динара и за 3,8% је већи од прошлогодишњег. С друге стране, сектор је ангажовао

за 18,3% више сопствених извора у вредности од 866.187 милиона динара. Последице, нешто је поправљена финансијска структура, што указује раст учешћа сопственог капитала у укупном са 27,8% на 30,5%, док је степен укупне

Табела 14: Структура пословне имовине појединих неразменљивих сектора

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА									
	G-Трговина на велико и мало...		F-Грађевинарство		J-Информисање и комуникације		H-Саобраћај и складиштење		I- Услуге смештаја и исхране	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
А. Уписани а неуплаћени капитал	2.244	91,1	1.436	49,6	99	90,4	909	92,2	778	121,6
Б. Стална имовина	956.644	105,6	1.129.234	103,3	586.109	105,6	982.861	110,4	183.506	115,2
Нематеријална имовина	43.106	117,3	7.304	97,7	158.365	101,6	102.056	104,9	1.694	78,2
Некретнине, постројења и опрема	722.233	104,5	1.019.685	103,3	252.456	105,1	860.436	111,4	160.679	117,4
Биолошка средства	6.501	200,4	144	50,7	12	105,0	144	111,0	135	133,7
Дугорочни финансијски пласмани	171.045	106,6	73.954	99,4	165.462	108,3	17.869	98,2	20.576	103,9
Дугорочна потраживања	13.758	96,5	28.147	118,1	9.815	161,3	2.356	95,1	421	119,0
В. Одложена пореска средства	4.531	100,6	1.281	113,0	3.987	80,5	1.392	107,0	410	101,4
Г. Обртна имовина	1.874.179	109,0	1.058.913	116,4	277.131	113,8	250.455	95,3	57.981	106,8
Залихе	726.434	108,4	400.288	119,1	31.098	106,6	33.948	92,1	13.119	106,7
Потраживања по основу продаје	611.679	100,3	250.892	106,0	111.091	110,4	106.515	105,6	10.729	111,0
Краткорочни финансијски пласмани	100.491	110,9	89.590	117,2	18.010	84,4	24.227	91,4	12.673	121,5
Остала краткорочна потраживања	153.453	112,1	180.213	119,7	59.374	113,6	38.570	99,2	10.501	97,6
Готовински еквиваленти и готовина	282.122	133,4	137.929	125,7	57.558	143,2	47.194	79,1	10.959	98,4
Д. Укупна актива = Пословна имовина	2.837.599	107,8	2.190.864	109,2	867.326	107,9	1.235.617	106,9	242.675	113,1

Табела 15: Структура извора финансирања појединих разменљивих сектора

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА							
	С-Прерађивачка индустрија		D-Снабдевање ел. енергијом...		А - Пољопривреда, шум. и рибарство		В-Рударство	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
А. Капитал	1.729.272	107,8	1.136.128	95,4	563.132	105,4	362.891	100,2
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	712.917	119,6	292.833	99,0	117.648	97,1	168.615	115,2
Дугорочна резервисања	63.834	104,1	31.255	103,9	3.918	98,1	27.374	97,3
Дугорочне обавезе	649.083	121,3	261.578	98,4	113.730	97,1	141.241	119,5
В. Одложене пореске обавезе	17.458	102,6	99.334	96,0	6.555	83,5	602	102,0
Г. Краткорочне обавезе	1.835.083	117,1	399.122	114,3	256.091	104,6	150.717	128,6
Краткорочне финансијске обавезе	460.475	110,2	78.412	121,7	85.725	94,7	40.738	240,3
Обавезе из пословања	907.366	123,1	152.347	104,3	123.990	106,2	62.321	99,3
Друге краткорочне обавезе	467.242	113,4	168.362	121,3	46.376	123,4	47.657	127,3
Д. Губитак изнад висине капитала	589.287	147,8	68.401	105,9	54.485	116,4	25.849	135,1
Ђ. Укупна пасива	3.705.443	109,4	1.859.015	99,1	888.941	103,2	656.975	108,2

задужености (2,27) смањен у односу на прошлогодишњи (2,59), али је и даље висок и знатно превазилази степен задужености привреде (1,69).

Позајмљени извори финансирања увећани су и код сектора **Ф-Грађевинарство**, и то за 9,6%, па износе 1.524.774 милиона динара. Истовремено, за 8,5% повећан је и износ сопственог капитала, чија је вредност 664.654 милиона динара, тако да је његово учешће у укупним изворима финансирања готово остало на нивоу прошлогодишњег (30,4%), а и степен укупне задужености од 2,29 је приближне вредности (претходне године 2,27).

Значајан износ екстерних извора финансирања морао је да обезбеди и сектор **Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација**, чији је укупан дуг

од 791.289 милиона динара повећан за 5,7% у односу на претходну годину. Будући да сектор располаже изузетно високим сопственим капиталом у вредности од 1.046.569 милиона динара, иако мањим за 6,9%, он и је даље остао један од финансијски најстабилнијих сектора, са рациом сопственог капитала од 56,9% и најнижим степеном укупне задужености од 0,76 (60,0% односно 0,67 претходне године).

Већи раст укупних обавеза (13,5%) бележи сектор **Н-Саобраћај и складиштење**, у коме оне износе 709.451 милион динара, док је сопствени капитал вредан 525.257 милиона динара готово остао на прошлогодишњем нивоу. Последице, степен укупне задужености је увећан са 1,18 на 1,35, а учешће сопственог капитала у укупном је благо смањено на 42,5% (45,8% претходне године).

Табела 16: Структура извора финансирања појединих нераменљивих сектора

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА									
	G-Трговина на велико и мало...		F-Грађевинарство		J-Информисање и комуникације		N-Саобраћај и складиштење		I-Услуге смештаја и исхране	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
А. Капитал	1.183.026	110,8	835.491	107,6	368.861	111,5	568.686	98,1	106.586	114,1
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	412.178	125,0	397.760	107,4	231.361	107,2	201.569	106,6	72.156	146,4
Дугорочна резервисања	14.626	107,6	26.572	94,2	7.014	108,8	14.663	117,5	1.175	121,8
Дугорочне обавезе	397.552	125,8	371.188	108,5	224.346	107,1	186.906	105,8	70.981	146,9
В. Одложене пореске обавезе	4.936	99,5	8.000	94,0	1.546	109,8	19.319	109,8	1.648	100,2
Г. Краткорочне обавезе	1.552.053	99,4	1.119.015	110,6	344.347	102,5	488.563	116,8	92.932	101,7
Краткорочне финансијске обавезе	383.490	97,2	352.782	100,1	159.033	102,3	169.683	146,6	41.883	98,9
Обавезе из пословања	825.077	96,1	328.206	104,1	85.888	99,2	144.448	97,8	28.567	104,8
Друге краткорочне обавезе	343.486	111,1	438.026	127,1	99.425	105,9	174.433	112,5	22.482	103,1
Д. Губитак изнад висине капитала	314.594	94,4	169.401	105,5	78.789	97,8	42.520	85,4	30.647	145,1
Ђ. Укупна пасива	2.837.599	107,8	2.190.864	109,2	867.326	107,9	1.235.617	106,9	242.675	113,1

Укупне обавезе сектора **Ј-Информисање и комуникације** повећане су за 4,3%, чиме су достигле износ од 577.253 милиона динара. Обзиром да у том сектору сопствени капитал (289.973 милиона динара) бележи интензиван раст, по стопи од 15,9%, удео сопственог у укупном капиталу је повећан са 31,1% на 33,4%, а степен задужености, који је још увек висок, је опао са прошлогодишњих 2,21 на 1,99.

Са знатно увећаним обавезама (19,9%) пословао је сектор **Л-Пословање некретнинама**, који бележи позајмљене изворе финансирања од 460.373 милиона динара. При томе, сопствени капитал је растао споријим темпом (3,3%), те је вредео 205.607 милиона динара, услед чега је рацио сопственог капитала смањен са 34,1% на 30,9%, а степен укупне задужености је порастао са 1,93 на 2,24.

Као и претходне године, са највећим степеном задужености од 2,56 (2,46 у 2019. години) пословао је сектор **М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности**, који је за пословање прибавио значајан износ позајмљених извора финансирања (673.174 милиона динара), притом већи за 8,2% од прошлогодишњег, док су сопствени извори (263.062 милиона динара) увећани за 3,9%, те у укупним изворима учествују са 28,1% (28,9% претходне године).

Насупрот томе, сектори који нису пословали са теретом велике задужености у 2020. години су А-Пољопривреда, шумарство и рибарство (са степеном укупне задужености од 0,75), Р-Уметност, забава и рекреација (0,83), Е-Снабдевање водом, управљање отпадним водама, контролисање процеса (0,89), и сектор В- Рударство (0,95), с тим да је код свих тих сектора, изузев А-Пољопривреда, шумарство и рибарство, задуженост повећана на годишњем нивоу.

Раст губитка на нивоу привреде од 8,5% последица је повећања губитака у већини сектора, при чему је концентрација према секторима остала слична прошлогодишњој. Највећи носилац **укупног губитка** привреде са уделом од 29,9%, и даље, је сектор С-Прерађивачка индустрија, чији губитак износи 1.142.530 милиона динара и за 19,1% је већи од прошлогодишњег. Значајан део губитка (14,9%) кумулиран је у сектору Г-Трговина на велико и мало..., с тим да је он исказан у вредности од 569.234 милиона динара, што је за 1,3% мање у односу на претходну годину. Насупрот томе, сектор **Ф-Грађевинарство** пословао је са губитком увећаним за 1,7%, који износи 390.923 милиона динара. Велики губитак, али нешто смањен на годишњем нивоу (0,9%) бележи и сектор **Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација**, у коме он износи 254.471 милион динара. Губитак је највише умањен у сектору **Л-Пословање некретнинама**, где бележи вредност од 177.307 милиона динара, мању за 3,1%.

Стопа изгубљеног капитала је највећа у секторима К-Финансијске делатности и делатности осигурања (53,0%), I-Услуге смештаја и исхране (50,4%) и С-Прерађивачка индустрија (50,2%), у којима је повећана у поређењу са претходном годином (52,6%, 45,2% и 44,5% редом). И поред великог губитка, стопа изгубљеног капитала у секторима Г-Трговина на велико и мало... и **Ф-Грађевинарство** (39,7% односно 37,0%) је нижа од прошлогодишње (44,1% односно 38,5%).

Упркос благом смањењу негативног нето обртног капитала на нивоу укупне привреде, већина сектора у отежаним условима није успела да превазиђе проблеме са очувањем

ликвидности, тако да је пословала са **негативним нето обртним капиталом**.

У оквиру појединих сектора, највећи дисбаланс у финансијској равнотежи био је код привредних друштава из сектора **Н-Саобраћај и складиштење**, која су пословала са 48,9% већим негативним нето обртним капиталом у вредности од 256.035 милиона динара. Том сектору је недостајало 289.983 милиона динара дугорочног капитала за финансирање сталне имовине односно 38,9% више у односу на претходну годину.

Према високом износу негативног нето обртног капитала издваја се и сектор **Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација**, са исказаних 190.654 милиона динара, што је раст од 13,5% на годишњем нивоу. Привредним друштвима тог сектора недостајало је за 7,9% више квалитетних извора финансирања у поређењу са претходном годином, односно 257.611 милиона динара.

Негативан нето обртни капитал сектора **Ф-Грађевинарство** је за скоро две петине мањи у односу на прошлогодишњи, али је остао на високом нивоу од 66.820 милиона динара, тако да је том сектору за оптимално пословање недостајало 467.108 милиона динара дугорочног капитала, те се издваја и као сектор са највећим недостајућим капиталом, уз стопу раста од 4,7%.

Значајан негативан нето обртни капитал забележио је и сектор **Л-Пословање некретнинама**, у коме он износи 65.479 милиона динара, а опао је за 16,1%, док је у сектору **Ј-Информисање и комуникације** пад тог капитала био бржи - 27,1%, а евидентиран је у вредности од 64.775 милиона динара. У оба сектора је исказан мањи износ дугорочног капитала који је недостајао за финансирање постигнутог нивоа пословања (4,6% односно 18,8%), у висини од 97.283 милиона динара односно 95.873 милиона динара.

С друге стране, привредна друштва у сектору **Г-Трговина на велико и мало...** издвајају се према највећем износу **позитивног нето обртног капитала** у вредности од 321.722 милиона динара, који је два пута већи у односу на прошлогодишњи. Ипак, за оптимално финансирање залиха велике вредности недостајало им је 404.712 милиона динара квалитетних извора финансирања, што представља смањење од 21,3%.

Са позитивним нето обртним капиталом од 16.668 милиона динара пословао је и сектор **М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности**, при чему је он за 26,7% мањи од прошлогодишњег. Истовремено, на нивоу тог сектора је за финансирање залиха недостајао скоро два пута већи износ дугорочног капитала у нивоу од 42.096 милиона динара.

Према најизраженијем смањењу позитивног нето обртног капитала од 76,2% истиче се сектор **В-Рударство** (13.133 милиона динара), док је сектор **Н-Административне и помоћне услужне делатности** у 2020. години исказао позитиван нето обртни капитал од 3.765 милиона динара, за разлику од претходне године када је тај капитал био негативан (62 милиона динара). При томе, у првом сектору је за оптимално финансирање залиха недостајало знатно више дугорочног капитала него претходне године (2,4 пута), у износу од 62.057 милиона динара, а у другом сектору за 5,3% мање односно 15.091 милион динара.

3.2 ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА ПРЕМА ВЕЛИЧИНИ⁶

Знатан утицај на укупне економске параметре домаће привреде, и у 2020. години, имају велики системи. Иако су најмалобројнији (422), они су носиоци највећег дела укупне пословне активности и позитивног резултата, као и финансијске снаге привреде. Мала и средња привредна друштва дала су најзначајнији допринос расту укупне профитабилности, а уз то се истичу и као финансијски најстабилнији део привреде. Микро привредна друштва, која су најбројнији сегмент привреде (92.257), бележе пад укупне пословне активности уз негативан резултат и додатно нарушен финансијски положај у поређењу са претходном годином.

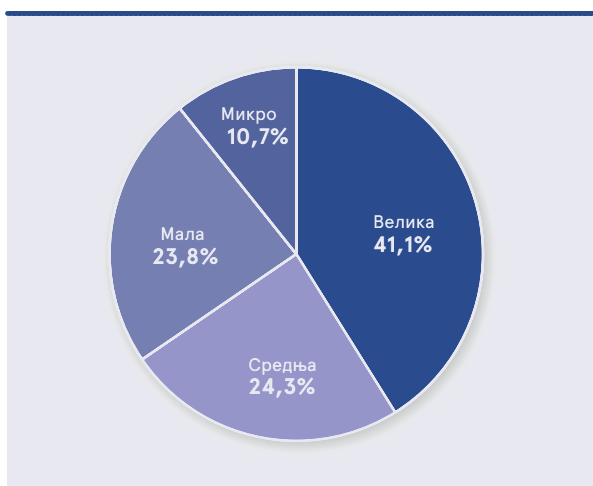
Резултати пословања

Велика привредна друштва, као главни генератори привредне активности, реализовала су нешто више од две петине **укупних прихода** и **укупних расхода**, у износу од 4.960.697 милиона динара односно 4.762.478 милиона динара. При томе, они су незнатно умањени у односу на 2019. годину, а претежни део је остварен у оквиру сектора С-Прерађивачка индустрија (31,8% односно 31,4%) и G-Трговина на велико и мало... (30,6% односно 31,1%).

Средња привредна друштва су једини сегмент привреде који је забележио раст укупних прихода и укупних расхода (13,4% односно 12,7%), а учествују са нешто мање од четвртине у укупној пословној активности, уз приходе од 2.937.095 милиона динара и расходе од 2.767.904 милиона динара. Најактивнија су била друштва која делатност обављају у секторима G-Трговина на велико и мало... и С-Прерађивачка индустрија, остваривши 32,3% односно 28,8% укупних прихода и 32,7% односно 28,7% укупних расхода.

Микро привредна друштва су највише смањила укупне приходе и укупне расходе (12,3% односно 12,2%) и исказала су их у износу од 1.294.994 милиона динара односно 1.295.232 милиона динара. Та група привредних друштава

Графикон 10: Укупни приходи привредних друштава према величини

Графикон 11: Учешће великих привредних друштава у перформансама привреде

најмање доприноси укупној пословној активности привреде, будући да остварује нешто више од десетине укупних прихода и расхода, а највише прихода и расхода реализовала је у секторима G-Трговина на велико и мало... (37,5% укупних прихода и 36,5% укупних расхода) и С-Прерађивачка индустрија (14,2% укупних прихода и 15,6% укупних расхода).

Мала привредна друштва учествују са 23,8% у укупним приходима и 23,5% у укупним расходима привреде, с тим да је главни део укупне пословне активности тог сегмента привреде остварен у сектору G-Трговина на велико и мало... (39,7% укупних прихода и 39,8% укупних расхода).

Позитиван пословни резултат привреде највише је опредељен пословањем **великих система**, обзиром да су реализовали 37,5% односно 240.021 милион динара добитка, који је увећан за 5,0% у односу на претходну годину. Тај добитак потиче преваходно из сектора С-Прерађивачка индустрија (92.207 милиона) и G-Трговина на велико и мало... (49.831 милион динара). Излазак из зоне негативних пословних резултата бележе велика привредна друштва из сектора F-Грађевинарство, која су остварила 28.683 милиона динара пословног добитка (4.301 милион динара пословног губитка у 2019. години), док су друштва из сектора H-Саобраћај и складиштење у 2020. години генерисала пословни губитак од 19.114 милиона динара (2.881 милион динара пословни добитак у 2019. години).

Раст пословног добитка је најизраженији код **средњих привредних друштава**, чији је добитак увећан скоро за трећину и износи 188.130 милиона динара, а представља 29,4% пословног добитка свих привредних друштава. У томе претежно учествују средња друштва чија је делатност у секторима С-Прерађивачка индустрија и G-Трговина на велико и мало..., са реализованим добитком из пословних активности од 58.809 милиона динара односно 47.795 милиона динара, који је увећан за половину односно за две петине.

Пословни добитак **малих привредних друштава** у износу од 178.639 милиона динара, такође, има значајан удео (27,9%)

⁶ Види фусноту 3

Табела 17: Структура прихода, расхода и резултата према величини привредних друштава

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА ВЕЛИЧИНИ							
	Велика	Инд.	Средња	Инд.	Мала	Инд.	Микро	Инд.
A. Укупни приходи	4.960.697	99,8	2.937.095	113,4	2.872.917	95,0	1.294.994	87,7
Б. Укупни расходи	4.762.478	99,8	2.767.904	112,7	2.709.167	93,6	1.295.232	87,8
Пословни приходи	4.817.386	100,1	2.855.714	114,9	2.794.386	95,2	1.233.488	88,9
Пословни расходи	4.577.365	99,8	2.667.584	113,8	2.615.747	94,6	1.199.680	88,9
I Пословни резултат	240.021	105,0	188.130	132,0	178.639	104,5	33.808	89,1
Финансијски приходи	60.769	105,4	27.722	111,3	15.098	75,3	15.901	73,5
Финансијски расходи	68.679	110,6	37.564	91,6	28.594	81,3	18.928	72,7
II Резултат из финансирања	-7.910	179,7	-9.842	61,2	-13.496	89,4	-3.027	68,8
Приходи из осталих активности	82.140	83,6	53.402	68,9	62.705	93,5	44.999	67,7
Расходи из осталих активности	113.241	90,9	60.855	88,0	63.867	69,1	54.616	58,7
III Резултат из осталих активности	-31.101	118,3	-7.453	n/a	-1.161	4,6	-9.617	36,1
IV Нето добитак посл. које се обуставља	401	26,4	257	34,7	729	81,6	605	104,0
V Нето губитак посл. које се обуставља	3.192	164,8	1.900	89,8	961	69,0	22.008	307,8
Нето добитак	248.441	106,8	186.807	122,4	182.880	111,1	93.553	100,3
Нето губитак	80.909	117,9	44.018	102,0	46.370	73,8	106.862	97,9
VI Нето резултат	167.532	102,2	142.788	130,4	136.510	134,2	-13.310	83,6

у позитивном пословном резултату домаће привреде, док је добитак **микро привредних друштава** умањен за 10,9% и исказан у нивоу од 33.808 милиона динара.

Губитак из активности финансирања исказали су сви сегменти према величини привредних друштава, с тим да је, осим код великих друштава, код свих осталих смањен у поређењу са 2019. годином. Око две петине тог губитка на нивоу привреде генерисала су **мала друштва**, код којих је умањен за 10,6% и износи 13.496 милиона динара, а највећи је у секторима F-Грађевинарство (3.737 милиона динара) и C-Прерађивачка индустрија (2.559 милиона динара).

Средња и микро привредна друштва бележе значајно смањење (38,8% односно 31,2%) губитка у подбилансу финансирања, са исказаних 9.842 милиона динара односно 3.027 милиона динара. Насупрот томе, код **великих система** финансијски губитак је увећан за четири петине у односу на претходну годину и износи 7.910 милиона динара.

Негативан резултат из осталих активности присутан је код свих привредних друштава посматрано према величини. **Велика привредна друштва** су исказала за 18,3% већи губитак из осталих активности у износу од 31.101 милиона динара, који чини преко три петине тог губитка на нивоу привреде. Највећи део тог резултата је код привредних друштава из сектора D-Снабдевање електричном енергијом, водом, паром и климатизација (12.503 милиона динара) и сектора G-Трговина на велико и мало... (7.803 милиона динара).

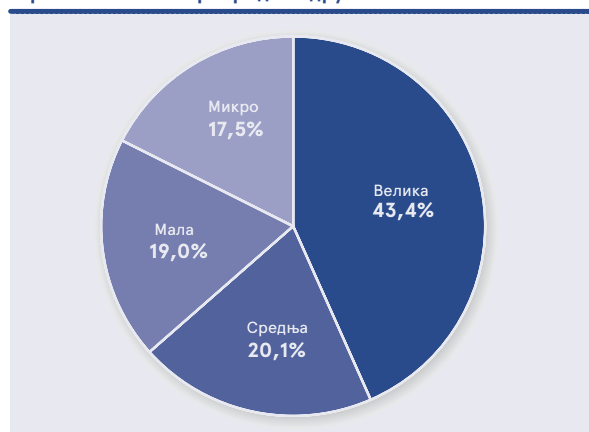
Интензиван пад губитка из осталих активности забележила су **мала привредна друштва**, чији је губитак исказан у нивоу од 4,6% прошлогодишњег односно 1.161 милион динара.

Томе је највећим делом допринело пословање друштава из сектора G-Трговина на велико и мало... будући да након губитка (20.408 милиона динара) у 2019. години њихов добитак из осталих активности у 2020. години износи 3.293 милиона динара.

Губитак из осталих активности **микро привредних друштава** мањи је за 63,9% и исказан је у износу од 9.617 милиона динара, док су **средња друштва** прешла из зоне позитивног осталог резултата (8.362 милиона динара) у зону губитка, са исказаних 7.453 милиона динара.

Велика привредна друштва већ годинама уназад послују са највећим **позитивним нето резултатом**, који у 2020. години вреди 167.532 милиона динара и већи је за 2,2% у поређењу са претходном годином. Профитабилност је била највише изражена код великих друштава из сектора C-Прерађивачка индустрија.

Графикон 12: Пословна имовина према величини привредних друштава

вачка индустрија (73.621 милион динара) и G-Трговина на велико и мало... (33.878 милиона динара), а раст добитка је био најинтензивнији (83,1%) у сектору D-Снабдевање електричном енергијом, водом, паром и климатизација (25.654 милиона динара), док је сектор F-Грађевинарство после негативног резултата претходне године исказао висок добитак (22.198 милиона динара). Истовремено, губитак друштава из сектора H-Саобраћај и складиштење је скоро 60 пута већи у односу на прошлогодишњи и приказан је у износу од 26.300 милиона динара.

Највећи утицај на раст укупне профитабилности домаће привреде имала су **средња и мала привредна друштва**. Средња друштва су реализовала укупан добитак у износу од 142.788 милиона динара, притом већи за 30,4% на годишњем нивоу. Претежни део тог добитка остварен је у секторима C-Прерађивачка индустрија (44.459 милиона динара) и G-Трговина на велико и мало... (36.843 милиона динара), у којима је и значајно увећан. Код **малих привредних друштава** је најдинамичнији раст позитивног нето резултата од 34,2%, а он је исказан у износу од 136.510 милиона динара, и то претежно под утицајем друштава из сектора G-Трговина на велико и мало..., где је добитак повећан са 24.658 милиона динара на 54.381 милион динара.

Микро привредна друштва су и у 2020. години једина пословала негативно, са исказаним губитком у износу од 13.310 милиона динара, који је, ипак, за 16,4% мањи у поређењу са претходном годином. Највећи губитак генерисан је у сектору C-Прерађивачка индустрија (19.473 милиона динара), у коме је дуплиран, док су друштва из сектора G-Трговина на велико и мало... реализовала нето добитак од 9.757 милиона динара, за разлику од претходне године када су пословала са губитком (8.610 милиона динара).

Пословна имовина и извори финансирања

Доминантно учешће у финансијским капацитетима привреде, већ годинама, имају **велика привредна друштва**, будући да ангажују **пословну имовину** од 7.452.475 милиона динара и **капитал** од 4.033.762 милиона динара, који чине 43,4% односно 50,2% тих капацитета. Они су највећим делом сконцентрисани у оквиру сектора C-Прерађивачка индустрија (1.706.255 милиона динара пословне имовине и 808.553 милиона динара капитала) и D-Снабдевање електричном енергијом, водом, паром и климатизација (1.634.822 милиона динара пословне имовине и 1.087.706 милиона динара капитала).

Средња привредна друштва поседују пословну имовину вредну 3.448.363 милиона динара и капитал 1.494.264 милиона динара, те је њихово учешће 20,1% односно 18,6% у укупним привредним капацитетима. Привредна друштва која ангажују највећи део тих капацитета послужу у секторима C-Прерађивачка индустрија (25,5% имовине и 30,3% капитала) и G-Трговина на велико и мало... (16,6% имовине и 17,6% капитала).

Удео **малих и микро друштава** у пословној имовини свих привредних друштава је 19,0% односно 17,5, а у капиталу 18,5% односно 12,6%.

Велика привредна друштва бележе и највеће **укупне обавезе** од 3.594.060 милиона динара, које су веће за 12,6% од прошлогодишњих. У њиховој секторској структури издвајају се сектор C-Прерађивачка индустрија са 960.023 милиона динара и сектор D-Снабдевање електричном енергијом, водом, паром и климатизација са 561.674 милиона динара.

Табела 18: Структура пословне имовине према величини привредних друштава

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА ВЕЛИЧИНИ							
	Велика	Инд.	Средња	Инд.	Мала	Инд.	Микро	Инд.
A. Уписани а неуплаћени капитал	18.549	н/а	2.606	102,8	5.084	94,1	11.038	88,0
Б. Стална имовина	5.253.378	103,2	1.888.471	116,0	1.608.845	101,6	1.368.017	101,5
Нематеријална имовина	348.309	142,5	70.610	54,1	20.393	62,8	50.437	86,1
Некретнине, постројења и опрема	4.303.700	102,9	1.538.976	119,6	1.356.092	103,7	964.285	104,7
Биолошка средства	161.213	103,3	30.182	93,2	7.983	91,9	8.178	100,5
Дугорочни финансијски пласмани	403.676	83,8	214.396	130,0	211.878	99,0	324.929	94,7
Дугорочна потраживања	36.480	134,9	34.307	266,2	12.499	60,7	20.189	117,9
В. Одложена пореска средства	16.896	98,2	7.846	113,5	4.848	84,6	2.071	87,4
Г. Обртна имовина	2.163.652	110,3	1.549.440	126,6	1.647.237	104,1	1.630.267	105,6
Залихе	717.477	106,9	507.572	123,1	580.322	106,5	500.175	106,4
Потраживања по основу продаје	776.779	108,5	485.565	116,4	527.138	98,2	384.369	91,2
Краткорочни финансијски пласмани	90.855	108,5	152.324	122,8	112.929	106,9	194.403	110,1
Остала краткорочна потраживања	253.951	110,1	148.318	127,2	156.160	108,5	337.915	113,6
Готовински еквиваленти и готовина	324.590	124,9	255.660	165,5	270.688	107,8	213.406	119,6
Д. Укупна актива = Пословна имовина	7.452.475	105,4	3.448.363	120,5	3.266.013	102,8	3.011.394	103,6

Табела 19: Структура извора финансирања према величини привредних друштава

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА ВЕЛИЧИНИ							
	Велика	Инд.	Средња	Инд.	Мала	Инд.	Микро	Инд.
А. Капитал	4.033.762	99,5	1.494.264	122,5	1.486.089	104,8	1.015.336	104,1
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	1.185.716	115,0	851.548	125,8	530.278	96,4	762.054	107,4
Дугорочна резервисања	136.469	104,0	30.666	111,7	18.267	81,4	94.316	100,3
Дугорочне обавезе	1.049.248	116,6	820.882	126,4	512.011	97,1	667.738	108,5
В. Одложене пореске обавезе	140.782	95,5	20.308	100,4	12.448	99,7	6.481	190,7
Г. Краткорочне обавезе	2.267.562	112,6	1.261.151	113,7	1.390.687	102,5	2.329.812	110,4
Краткорочне финансијске обавезе	643.370	119,6	406.782	105,5	366.103	101,1	736.368	103,8
Обавезе из пословања	862.411	103,6	458.576	109,7	598.937	98,1	959.737	111,9
Остале краткорочне обавезе	761.782	118,4	395.793	129,4	425.646	110,7	633.707	116,8
Д. Губитак изнад висине капитала	175.347	99,2	178.909	108,7	153.488	95,4	1.102.289	123,6
Ђ. Укупна пасива	7.452.475	105,4	3.448.363	120,5	3.266.013	102,8	3.011.394	103,6

И код **микро друштава** је висок износ укупног дуга од 3.098.348 милиона динара, који је порастао за 9,8%, а још интензивнији раст од 18,1% је код **средњих друштава**, чије обавезе износе 2.133.008 милиона динара. Вредност укупних обавеза је готово непромењена код **малих привредних друштава** (1.933.413 милиона динара).

Нестабилна финансијска структура посебно је испољена у пословању **микро привредних друштава**, с тим да је у 2020. години додатно погоршана, будући да је укупан кумулирани губитак превазишао вредност капитала. Финансијски положај **великих друштава** благо је ослабљен у односу на претходну годину, те су из сопствених извора финансирала 51,7% укупне имовине (54,9% у 2019. години), што је знатно изнад нивоа привреде (37,2%), а степен укупне задужености је увећан са 0,82 на 0,94 (1,69 на нивоу привреде). Структура извора финансирања **малих и средњих привредних друштава** незнатно је поправљена у односу на 2019. годину и она бележе рачио сопственог капитала од 40,7% односно 38,1%, док је степен укупне задужености 1,46 односно 1,62.

Највећи **губитак**, од свих сегмената привредних друштава према величини, је код **микро привредних друштава**, која су генерисала 45,1% губитка привреде или 1.723.974 милиона динара, уз годишњи раст од 17,3%. Од тога, у секторима С-Прерађивачка индустрија и Г-Трговина на велико и мало... је кумулирано 604.022 милиона динара односно 354.806 милиона динара. Губитак изнад висине капитала микро привредних друштава представља више од две трећине тог губитка на нивоу привреде и у нивоу је од 1.102.289 милиона динара.

Укупан губитак **великих привредних друштава** чини 28,0% тог губитка свих привредних друштава и исказан је у износу од 1.069.187 милиона динара, мањем за 4,1% у односу на претходну годину. Губитак привредних друштава из сектора С-Прерађивачка индустрија умањен

је за десетину и износи 292.723 милиона динара, док је укупан губитак друштава из сектора Д-Снабдевање електричном енергијом, водом, паром и климатизација мањи за 4,0% и генерисан је у износу од 170.638 милиона динара. Губитак изнад висине капитала код великих привредних друштава износи 175.347 милиона динара и готово је непромењен у поређењу са прошлогодишњим.

Губитак **средњих привредних друштава** увећан је за петину у поређењу са претходном годином и износи 518.386 милиона динара, при чему је губитак изнад висине порастао за 8,7%, те је исказан у висини од 178.909 милиона динара. **Мала привредна друштва** кумулирала су готово непромењен износ губитка од 506.994 милиона динара, од чега губитак изнад висине капитала чини 153.488 милиона динара и смањен је за 4,6%.

Микро привредна друштва, услед значајног износа кумулираног губитка, бележе високу **стопу изгубљеног капитала**, која је повећана са 95,4% у 2019. години на 106,0% у 2020. години и вишеструко је већа од те стопе на нивоу привреде (37,4%). Код осталих сегмената привредних друштва са аспекта величине, стопа изгубљеног капитала је смањена у односу на претходну годину, с тим да **велики системи** бележе најнижу стопу од 21,8%.

Иначе лоша финансијска структура **микро привредних друштава** додатно је ослабљена, обзиром да је **негативан нето обртни капитал** повећан за 24,3% и износи 703.955 милиона динара. За финансирање сталне имовине и залиха из квалитетних извора недостајало им је 1.204.130 милиона динара, што је за 16,2% више у поређењу са 2019. годином. Са највећим негативним нето обртним капиталом пословала су друштва из сектора С-Прерађивачка индустрија (403.557 милиона динара, увећан за две трећине) и Г-Трговина на велико и мало... (87.124 милиона динара, 64,9% прошлогодишњег).

Неадекватно финансирање **великих система** још више је дошло до изражаја у 2020. години будући да су из краткорочних извора финансирала сталну имовину у вредности од 227.796 милиона динара, што је скоро за четвртину више односу на претходну годину. Последиčno, поред дела сталне имовине и залихе су у потпуности финансиране из краткорочних извора, тако да им је за стабилно пословање недостајало 945.273 милиона динара дугорочног капитала или 10,7% више на годишњем нивоу. Према вредности негативног нето обртног капитала издвајају се сектори Н-Саобраћај и складиштење (153.528 милиона динара), Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (138.018 милиона динара) и F-Грађевинарство (106.470 милиона динара).

Финансијска стабилност је најизраженија код **средњих привредних друштава**, која бележе и највећи износ **позитивног нето обртног капитала** од 275.826 милиона динара, и то 2,7 пута већи од прошлогодишњег, а за потпуно финансирање залиха дугорочним изворима

недостајало им је 231.746 милиона динара дугорочног капитала, што је смањење за 25,4%. На таква кретања највише су утицале перформансе друштава из сектора С-Прерађивачка индустрија, код којих је позитиван нето обртни капитал већи за 86,7% и износи 160.973 милиона динара и друштава из сектора G-Трговина на велико и мало..., чији је позитиван нето обртни капитал у износу од 154.353 милиона динара, увећан за више од три четвртине у поређењу са претходном годином.

Мала привредна друштва су и у 2020. години пословала са позитивним нето обртним капиталом, који је у односу на 2019. повећан за 13,9% и износи 248.950 милиона динара, док им је за адекватно финансирање залиха недостајало 1,5% више дугорочних извора односно 331.372 милиона динара. Привредна друштва из сектора G-Трговина на велико и мало... и С-Прерађивачка индустрија имају највећи удео у позитивном нето обртном капиталу малих друштава, а њихов нето обртни капитал износи 157.296 милиона динара односно 83.965 милиона динара и увећан је за 30,8% односно 5,5%.

4. ПОСЛОВАЊЕ ОДАБРАНИХ СЕГМЕНАТА ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

4.1 ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА

За успешност привреде изузетно је важно стабилно пословање јавних предузећа, која обезбеђују неометано функционисање виталних делатности.

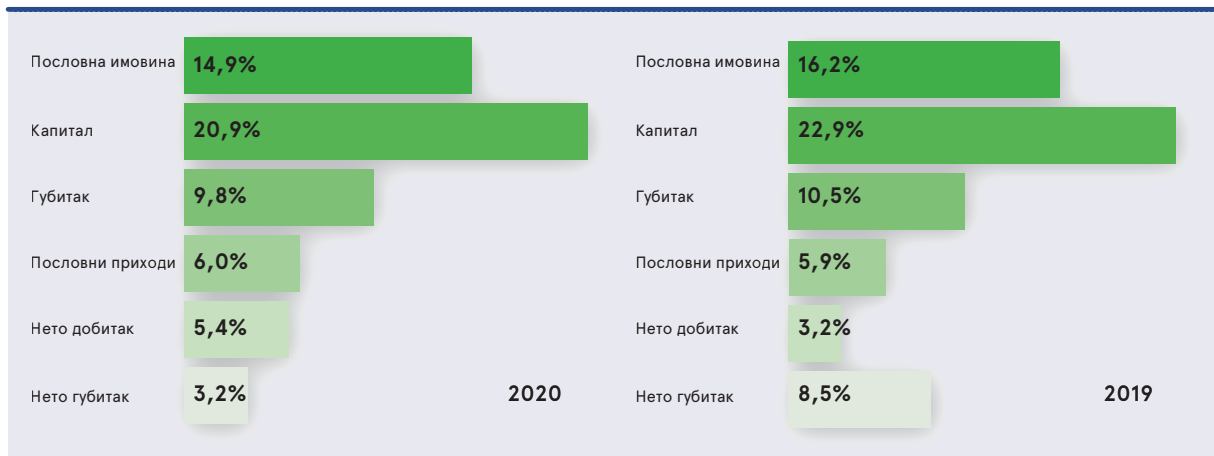
Обавезу састављања и достављања извештаја за статистичке и друге потребе за 2020. годину Агенцији за привредне регистре имало је 596 јавних предузећа, при чему је збирном обрадом података обухваћено њих **545** која су испунила ту обавезу (четири више у поређењу са прошлгодишњим бројем). Као и претходних година, опадајући тренд броја запослених у јавним предузећима био је присутан и у 2020. години, тако да су она запошљавала за 1.194 радника мање односно укупно 114.451 радника.

привреде. Такође, удео нето добитка јавних предузећа у укупном нето добитку привреде је порастао са 3,2% на 5,4%, док је учешће у нето губитку опало са 8,5% на 3,2%. Истовремено, 20,9% капитала односно 14,9% пословне имовине укупне привреде припада јавним предузећима, при чему је учешће кумулираног губитка опало са 10,5% на 9,8%.

Резултати пословања

Укупни приходи јавних предузећа су током 2020. године расли по стопи од 2,2% и износе 736.644 милиона динара, док **укупни расходи** бележе благи пад од 2,8% у поређењу са претходном годином и исказани су у висини од 700.255 милиона динара. Секторски посматрано, 62,2% укупних прихода и 60,8% укупних расхода јавних предузећа потиче од сектора D-Снабдевање електричном енергијом, водом, паром и

Графикон 13: Учешће јавних предузећа у перформансама привреде у 2020. и 2019. години

И ове године, у сектору Е-Снабдевање водом и управљање отпадним водама, контролисање процеса је сконцентрисан највећи број јавних предузећа и она чине две петине укупног броја јавних предузећа. Сектор D-Снабдевање електричном енергијом, водом, паром и климатизација је уобичајено са највише запослених (31.946 радника), који представљају 27,9% свих запослених у јавним предузећима. Поменути сектори заједно са сектором Н-Саобраћај и складиштење учествују са готово три петине у укупном броју јавних предузећа и ангажују 76,0% од запослених у свим јавним предузећима. Посматрано са аспекта величине, и даље су најбројнија микро и мала јавна предузећа, при чему је број микро предузећа порастао са 166 на 168, док је број малих опао за девет и сада их је 251. Непромењен број великих јавних предузећа у поређењу са претходном годином (њих 29) запошљавао је 73.495 радника, што представља 64,2% свих запослених у јавним предузећима.

Иако јавна предузећа **учествују** са свега 0,5% у укупном броју привредних друштава, она имају битан утицај на пословање целокупне привреде. Од укупног броја запослених у привреди 9,4% је било запослено у јавним предузећима, при чему су та предузећа генерисала 6,0% пословних прихода

климатизација, који је још једну годину за редом највећи носилац укупних активности. Међу јавним предузећима, велики системи учествују са 83,9% у укупним приходима, односно са 83,0% у укупним расходима.

Тренд кретања укупних прихода и укупних расхода јавних предузећа у 2020. години, иако незнатно споријим темпом, пратиле су и пословне активности. **Пословни приходи** су већи за 1,7% у односу на 2019. годину и исказани су у вредности од 697.426 милиона динара, док су **пословни расходи** опали за 2,2% и износе 651.581 милион динара, те су они доминантно опредељивали укупне приходе и укупне расходе јавних предузећа. Раст пословних прихода и пад пословних расхода обезбедили су јавним предузећима да реализују за 141,8% већи **позитиван пословни резултат** у поређењу са прошлгодишњим, који износи 45.845 милиона динара.

И у области финансирања јавна предузећа бележе позитиван резултат, па је остварен **добитак из финансирања** од 7.635 милиона динара, притом већи за 131,1% у односу на претходну годину. Финансијски приходи (18.351 милион динара) су порасли за нешто више од петине, а на њихов раст значајан утицај су имале 3,7 пута веће позитивне курсне ра-

Табела 20: Структура укупних прихода и укупних расхода јавних предузећа

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2020	2019	
A. Укупни приходи	736.644	720.448	102,2
B. Укупни расходи	700.255	720.377	97,2
Пословни приходи	697.426	685.495	101,7
Пословни расходи	651.581	666.533	97,8
I Пословни резултат	45.845	18.962	241,8
Финансијски приходи	18.351	15.033	122,1
Финансијски расходи	10.717	11.729	91,4
II Резултат из финансирања	7.635	3.304	231,1
Приходи из осталих активности	20.805	18.776	110,8
Расходи из осталих активности	35.895	41.859	85,8
III Резултат из осталих активности	-15.091	-23.083	65,4
IV Нето добитак пословања које се обуставља	61	1.144	5,4
V Нето губитак пословања које се обуставља	2.062	256	804,5

зликe, које су достигле 7.291 милион динара. Финансијски расходи су нижи за 8,6% и износе 10.717 милиона динара, при чему су њиховом паду допринеле скоро преполовљене негативне курсне разлике (1.306 милиона динара).

Истовремено, **негативан резултат из осталих активности** је за трећину нижи и исказан је у износу од 15.091 милион динара. То је последица како за 28,7% мањих осталих расхода (13.833 милиона динара), тако и скоро за половину већих осталих прихода (13.122 милиона динара).

За разлику од претходне године, када је вишегодишњи низ позитивног пословања прекинут услед негативног крајњег резултата, јавна предузећа су се током 2020. године вратила у сферу профитабилности остваривши **позитиван нето резултат** од 29.608 милиона динара (2019. године исказан је губитак од 3.633 милиона динара), и то као одраз успешног спровођења пословних и финансијских активности, али и мањег негативног резултата из осталих активности.

Нето добитак већи за 87,5% него претходне године у износу од 38.611 милиона динара остварила су 336 јавна предузећа, док је негативно пословало 191 јавно предузеће са губитком од 9.002 милиона динара (62,8% мањим у односу на прет-

ходну годину). Без исказаног резултата је 18 јавних предузећа, што је пет мање у поређењу са 2019. годином.

На успешно пословање јавних предузећа у 2020. години највише су утицала предузећа из сектора D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, чији је добитак од 26.117 милиона динара већи 2,4 пута у односу на претходну годину. Поред њега, и сектор F-Грађевинарство бележи висок позитиван нето резултат од 5.949 милиона динара, после губитка у претходној години. Насупрот томе, негативно су пословала јавна предузећа из сектора В-Рударство, чији је губитак нижи за 14,7% и износи 1.255 милиона динара, али и предузећа из сектора Н-Саобраћај и складиштење, која су забележила негативан нето резултат од 1.203 милиона динара настао услед негативних перформанси у пословним активностима (претходне године остварен је позитиван нето резултат од 680 милиона динара). Од 15 сектора у којима су јавна предузећа обављала делатност, осам је пословало са добитком, док је преосталих седам исказало негативан резултат.

Посматрано према величини, укупно позитивно пословање јавна предузећа дугују великим системима, који су након губитка у 2019. години (2.780 милиона динара) остварили

Табела 21: Резултати пословања јавних предузећа

О П И С	ГОДИНА			
	2020		2019	
	Износ (у мил. динара)	Број јавних предузећа	Износ (у мил. динара)	Број јавних предузећа
1. Нето добитак	38.611	336	20.595	390
2. Нето губитак	9.002	191	24.228	138
Нето резултат	29.608	-	-3.633	-

позитиван резултат од 30.241 милиона динара (првенствено услед повећања добитка из пословања за 171,3%). Позитивно су пословала и јавна предузећа средње величине, остваривши добитак од 485 милиона динара (губитак претходне године 999 милиона динара), и то услед бољег резултата из финансирања. За разлику од њих, мала јавна предузећа су исказала губитак у износу од 950 милиона динара после добитка претходне године (334 милиона динара), што је

Пословна имовина и извори финансирања

Пословна имовина јавних предузећа је смањена за 1,6% у односу на претходну годину и износи 2.553.888 милиона динара. Највеће учешће у пословној имовини има стална имовина (87,3%), која је превасходно сконцентрисана у некретнинама, постројењу и опреми, чија је вредност 1.978.224 милиона динара.

Табела 22: Структура пословне имовине јавних предузећа

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2020	2019	
А. Уписани а неуплаћени капитал	235	341	68,8
Б. Стална имовина	2.229.111	2.293.671	97,2
Нематеријална имовина	26.695	23.250	114,8
Некретнине, постројења и опрема	1.978.224	1.964.253	100,7
Биолошка средства	168.469	168.166	100,2
Дугорочни финансијски пласмани	53.909	136.309	39,5
Дугорочна потраживања	1.814	1.692	107,2
В. Одложена пореска средства	1.704	1.504	113,3
Г. Обртна имовина	322.839	298.611	108,1
Залихе	79.893	83.585	95,6
Потраживања по основу продаје	119.642	117.014	102,2
Краткорочни финансијски пласмани	11.647	11.762	99,0
Остала краткорочна потраживања	41.697	47.925	87,0
Готовински еквиваленти и готовина	69.959	38.325	182,5
Д. Укупна актива = Пословна имовина	2.553.888	2.594.127	98,4

највећим делом последица за три петине мање вредности пословног добитка. Микро предузећа су наставила са негативним пословањем и у 2020. години са исказаним губитком мањим за 11,1% у износу од 167 милиона динара.

Јавна предузећа су, на крају 2020. године, располагала **капиталом** нижим за 4,5% у поређењу са претходном годином, у износу од 1.679.840 милиона динара. У структури капитала преовлађују основни капитал и ревалоризационе резерве,

Табела 23: Структура извора финансирања јавних предузећа

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2020	2019	
А. Капитал	1.679.840	1.759.628	95,5
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	267.099	260.609	102,5
Дугорочна резервисања	41.617	39.014	106,7
Дугорочне обавезе	225.482	221.595	101,8
В. Одложене пореске обавезе	91.162	93.985	97,0
Г. Краткорочне обавезе	572.917	534.712	107,1
Краткорочне финансијске обавезе	167.446	144.952	115,5
Обавезе из пословања	124.172	135.233	91,8
Друге краткорочне обавезе	281.298	254.527	110,5
Д. Губитак изнад висине капитала	57.130	54.807	104,2
Ђ. Укупна пасива	2.553.888	2.594.127	98,4

Табела 24: Укупни губици јавних предузећа

О П И С	ГОДИНА			
	2020		2019	
	Износ (у мил. динара)	Број јавних предузећа	Износ (у мил. динара)	Број јавних предузећа
1. Губитак	375.668	305	368.739	276
2. Губитак изнад висине капитала	57.130	79	54.807	72

са 910.471 милион динара односно 636.842 милиона динара. Мања вредност капитала имала је утицаја и на рачуно сопственог капитала, који је опао са 65,7% на 63,5%, што је још увек знатно више од нивоа капитализованости целокупне привреде (37,2%).

Сектор D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација предњаци према вредности пословне имовине и капитала јавних предузећа (ангажујући готово половину поменутих капацитета), са износом од 1.246.037 милиона динара и 788.792 милиона динара, нижим за 4,2% односно 8,8% у односу на 2019. годину. Са незнатно већим пословном имовином и капиталом у поређењу са прошло-годишњим (0,2% и 0,7%), преко петине вредности тих ресурса сконцентрисано је у сектору F-Грађевинарство, где они износе 563.566 милиона динара и 387.379 милиона динара. Велика предузећа главни су носиоци финансијских капацитета свих јавних предузећа и у 2020. години, те учествују са 88,5% у пословној имовини и са 91,4% у капиталу.

Благи раст задуживања јавних предузећа показује вредност **позајмљених извора финансирања**, који су са 889.306 милиона динара порасли до вредности од 931.178 милиона динара на крају 2020. године. Као последица нижег капитала и увећаних обавеза, степен укупне задужености јавних предузећа је повећан са 0,52 на 0,57, при чему је и даље нижи од степена задужености привреде (1,69). Нешто више од три петине укупних обавеза јавних предузећа потиче из краткорочних обавеза, које су увећане за 7,1% у поређењу са прошло-годишњим и износе 572.917 милиона динара, с тим да су тренд раста пратила и дугорочна резервисања и обавезе које су веће за 2,5% и вреде 267.099 милиона динара.

Сектори D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација и F- Грађевинарство, поред пословне имовине и капитала, доминантни су и у укупном дугу јавних предузећа, где учествују са 53,1% и 19,0%, односно 494.683 милиона динара и 176.884 милиона динара (први сектор је укупно задужење повећао за 4,8% у поређењу са претходном годином, а други бележи обавезе ниже за 1,0%). Насупрот микро и малих предузећа која су смањила укупан дуг у 2020. години, он је повећан код средњих и великих јавних предузећа, при чему су велика предузећа, са 4,4% већим укупним обавезама у износу од 742.459 милиона динара генератори 79,7% позајмљених извора финансирања свих јавних предузећа.

Кумулирани губитак јавних предузећа већи је за 1,9% у односу на претходну годину, за разлику од губитка привреде који је порастао за 8,5%. Укупан губитак у износу од 375.668 милиона динара исказало је 29 јавних предузећа више него

у 2019. години, односно њих 305. Нешто више јавних предузећа на крају 2020. године (79 насупрот 72) бележи губитак изнад висине капитала, који износи 57.130 милиона динара, а већи је за 4,2%.

Према учешћу у укупном губитку (46,4%) издвајају се јавна предузећа из сектора D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, код којих он износи 174.278 милиона динара и незнатно је мањи у поређењу са претходном годином. Поред њих, предузећа из сектора F-Грађевинарство са 2,0% већим губитком у износу од 87.238 милиона динара носе скоро четвртину кумулираног губитка јавних предузећа. Код великих предузећа губитак је благо порастао (1,0%), износи 291.767 милиона динара и чини 77,7% укупног губитка свих јавних предузећа, док предузећа средње величине бележе за 4,7% већи износ губитка (71.366 милиона динара), те су она генератори петине укупног губитка јавних предузећа на крају 2020. године.

Пословање јавних предузећа и даље се одвијало уз финансирање сталне имовине краткорочним изворима, односно уз **негативан нето обртни капитал**, који је већи за 3,3% у односу на претходну годину и износи 339.536 милиона динара. Обзиром да је вредност залиха (79.893 милиона динара) на крају 2020. године смањена за 4,4% и уз већи негативан нето обртни капитал недостајало је додатних 419.429 милиона динара дугорочних извора за стабилно финансирање, што је за 1,8% више на годишњем нивоу.

Исказивању негативног нето обртног капитала највише су допринели сектори F-Грађевинарство и D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, са износима од 129.359 милиона динара и 117.281 милионом динара, већим за 1,4% и 11,3% од прошло-годишњег. Одговарајуће финансирање сталне имовине и залиха тих сектора било би остварено уз допунских 131.993 милиона динара односно 172.508 милиона динара дугорочног капитала (1,8% и 6,0% више у односу на претходну годину).

На велика јавна предузећа односи се 69,3% укупног негативног нето обртног капитала (235.147 милиона динара), који је у поређењу са претходном годином повећан за 2,7%, па им је за финансирање сталне имовине и залиха дугорочним изворима било потребно још 307.345 милиона динара (0,6% више него 2019. године). Поред њих, јавна предузећа разврстана као средња генерисала су четвртину укупног негативног нето обртног капитала свих јавних предузећа, у износу од 84.932 милиона динара (5,6% већем од прошло-годишњег), док им је за адекватно финансирање недостајао 89.981 милион динара дугорочног капитала (раст од 5,9% на годишњем нивоу).

4.2 ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА У СТЕЧАЈУ И ЛИКВИДАЦИЈИ

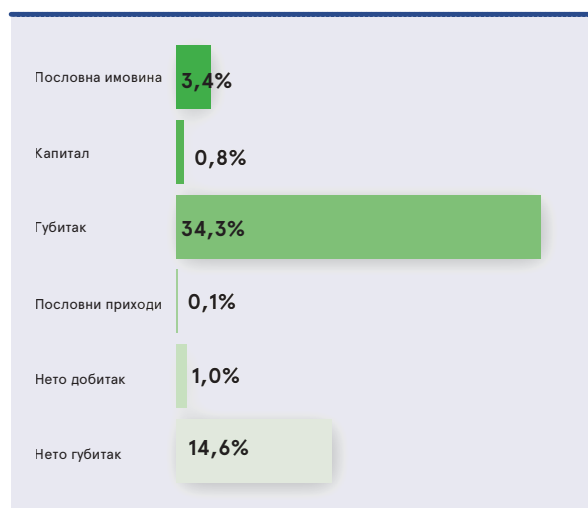
У поступку стечаја и ликвидације, на крају 2020. године, било је **6.096 привредних друштава**⁷, што представља 5,7% од укупног броја друштава у Републици Србији. У тим друштвима било је запослено 3.135 радника или 0,3% запослених у привреди. Број привредних друштава у стечају и ликвидацији је у односу на претходну годину смањен за 350, а број запослених на нивоу тих друштава је повећан за 392 радника.

Посматрано према секторима, привредна друштва у стечају и ликвидацији су најзаступљенија у секторима Г-Трговина на велико и мало... (2.003 или 32,9% друштава и 288 или 9,2% радника) и С-Прерађивачка индустрија (1.240 или 20,3% друштава и 1.640 и 52,3% радника). Велики број друштава је и из сектора М-Стручне, научне и иновационе делатности (591 или 9,7%), док се према броју запослених истиче и сектор В-Рударство (435 радника или 13,9%).

Од привредних друштава у стечају и ликвидацији највише је микро друштава (6.028 или 98,9%), у којима је било запослено преко трећине радника (1.131). Поред њих 58 је малих друштава, а она су запошљавала 697 или 22,2% радника, као и по пет средњих и великих друштава, при чему је у средњим било запослено 269 или 8,6% радника, а у великим 1.038 или 33,1% радника и она су значајно повећала број запослених у поређењу са претходном годином – за 585 радника.

Сегмент привредних друштава у стечају и ликвидацији незнатно учествује у пословној активности (0,1%) и нето добитку (1,0%) целе привреде, међутим, обзиром на поте-

Графикон 14: Учешће привредних друштава у стечају и ликвидацији у перформансама привреде

шкоће у пословању које су и довеле до таквог статуса тих друштава, њихово учешће у нето губитку од 14,6% је значајно.

Истовремено, удео тих друштава у пословној имовини је 3,4%, а у капиталу свега 0,8%, при чему су кумулирала 34,3% губитка привреде.

Укупне финансијске перформансе привредних друштава у стечају и ликвидацији највећим делом су опредељивала привредна друштва из сектора С-Прерађивачка индустрија и Г-Трговина на велико и мало..., која просечно учествују са 33,3% односно 28,6%, а гледано према величини микро привредна друштва чији је просечан удео 81,0%.

Табела 25: Структура укупних прихода и укупних расхода привредних друштава у стечају и ликвидацији

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2020	2019	
A. Укупни приходи	27.801	32.231	86,3
Б. Укупни расходи	61.150	99.023	61,8
Пословни приходи	15.211	12.897	117,9
Пословни расходи	21.105	25.579	82,5
I Пословни резултат	-5.894	-12.682	46,5
Финансијски приходи	1.488	1.628	91,4
Финансијски расходи	1.928	1.699	113,5
II Резултат из финансирања	-440	-71	621,3
Приходи из осталих активности	10.850	17.428	62,3
Расходи из осталих активности	17.081	64.686	26,4
III Резултат из осталих активности	-6.231	-47.257	13,2
IV Нето добитак пословања које се обуставља	251	278	90,1
V Нето губитак пословања које се обуставља	21.035	7.060	297,9

⁷ Од 6.096 привредних друштава у стечају и ликвидацији 46 су јавна предузећа

Табела 26: Резултати пословања привредних друштава у стечају и ликвидацији

О П И С	ГОДИНА			
	2020		2019	
	Износ (у мил. динара)	Број пр. друштава у стечају и ликвидацији	Износ (у мил. динара)	Број пр. друштава у стечају и ликвидацији
1. Нето добитак	7.044	486	2.935	500
2. Нето губитак	40.699	2.495	69.884	2.589
Нето резултат	-33.655	-	-66.949	-

Резултати пословања

Привредна друштва у стечају и ликвидацији су током 2018. Привредна друштва у стечају и ликвидацији су током 2020. године смањила обим укупне пословне активности и њихови **укупни приходи** остварени у висини од 27.801 милион динара опали су за 13,7%, а **укупни расходи** износе 61.150 милиона динара и мањи су за 38,2% у односу на претходну годину.

Највећи део укупних прихода чине пословни приходи, који су реализовани у висини од 15.211 милиона динара и порасли за 17,9%. У томе приходи од продаје производа и услуга бележе 9.863 милиона динара, уз годишњи раст од 39,8%, док су приходи од продаје робе умањени за 8,0% и износе 3.358 милиона динара. Значајан удео (39,0%) имају и остали приходи и приходи од усклађивања вредности остале имовине, исказани у износу од 10.850 милиона динара, при чему су смањени за 37,7%. И финансијски приходи бележе пад за 8,6%, те износе 1.488 милиона динара.

У делу расхода преовлађују расходи из осталих активности, који са износом од 17.081 милион динара чине преко четвртине, с тим да је њихов пад био интензиван, по стопи од 73,6%. Истовремено, пословни расходи су опали за 17,5%, на износ од 21.105 милиона динара, а финансијски расходи бележе раст од 13,5% и исказани су у висини од 1.928 милиона динара.

Као резултат наведених кретања, **негативан нето резултат** привредних друштава у стечају и ликвидацији је преполовљен у поређењу са претходном годином и износи 33.655 милиона динара. Нето губитак бележи 2.495 друштава, при чему је он исказан у износу од 40.699 милиона динара мањем за 41,8% од прошлогодишњег. Позитиван резултат је код 486 друштава, а нето добитак у висини од 7.044 милиона динара је 2,4 пута повећан. Нешто више од половине привредних друштава у стечају и ликвидацији (3.115) није исказало нето резултат.

Од привредних друштава у стечају и ликвидацији 46 су јавна предузећа, од чега их је 26 исказало нето губитак, у куп-

Табела 27: Структура пословне имовине привредних друштава у стечају и ликвидацији

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2020	2019	
А. Уписани а неуплаћени капитал	655	991	66,1
Б. Стална имовина	179.173	180.433	99,3
Нематеријална имовина	5.640	4.671	120,8
Некретнине, постројења и опрема	123.805	125.557	98,6
Биолошка средства	3.521	3.623	97,2
Дугорочни финансијски пласмани	44.885	45.233	99,2
Дугорочна потраживања	1.322	1.350	98,0
В. Одложена пореска средства	666	866	76,9
Г. Обртна имовина	399.849	342.975	116,6
Залихе	75.496	76.532	98,6
Потраживања по основу продаје	70.387	67.126	104,9
Краткорочни финансијски пласмани	63.819	58.746	108,6
Остала краткорочна потраживања	171.061	123.469	138,5
Готовински еквиваленти и готовина	19.087	17.102	111,6
Д. Укупна актива = Пословна имовина	580.343	525.266	110,5

Табела 28: Структура извора финансирања привредних друштава у стечају и ликвидацији

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2020	2019	
А. Капитал	62.012	60.412	102,6
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	262.574	267.135	98,3
Дугорочна резервисања	84.432	86.251	97,9
Дугорочне обавезе	178.142	180.884	98,5
В. Одложене пореске обавезе	4.028	1.386	290,5
Г. Краткорочне обавезе	1.178.890	929.933	126,8
Краткорочне финансијске обавезе	290.409	221.183	131,3
Обавезе из пословања	533.016	417.636	127,6
Друге краткорочне обавезе	355.465	291.113	122,1
Д. Губитак изнад висине капитала	927.160	733.601	126,4
Ђ. Укупна пасива	580.343	525.266	110,5

ном износу од 56 милиона динара. Нето добитак је остварило девет предузећа и он износи пет милиона динара, а нето резултат није исказало 11 јавних предузећа у стечају и ликвидацији.

Пословна имовина и извори финансирања

Пословна имовина привредних друштава у стечају и ликвидацији исказана је у вредности од 580.343 милиона динара и повећана је за 10,5% у поређењу са претходном годином, док **капитал** износи 62.012 милиона динара и већи је за 2,6%.

Привредна друштва у стечају и ликвидацији су у сталну имовину уложила 179.173 милиона динара, што је за 0,7% мање на годишњем нивоу. У томе, некретнине постројења и опрема изnose 123.805 милиона динара, а дугорочни финансијски пласмани 44.885 милиона динара, при чему је њихова вредност умањена за 1,4% односно 0,8%.

Преко две трећине пословне имовине чини обртна имовина, са износом од 399.849 милиона динара, већим за 16,6% у односу на претходну годину. У највећем износу су исказана активна временска разграничења, на која се односи 81.144 милиона динара, а смањена су за 1,4%. Друга потраживања су порасла 2,6 пута и износе 76.634 милиона динара, док су потраживања по основу продаје у висини од 70.387 милиона динара повећана за 4,9%. У залихе је уложено 75.496 милиона динара, односно 1,4% мање на годишњем нивоу.

У структури укупних извора финансирања преовлађују **позајмљени извори**, на које се односи 1.445.492 милиона динара, што је за 20,6% више у поређењу са претходном годином, при чему они чине 13,4% укупних обавеза привреде. Највећи део обавеза привредних друштава у стечају и ликвидацији је краткорочног карактера, а оне износе 1.178.890 милиона динара и порасле су за 26,8%. С друге стране, дугорочне обавезе и резервисања исказане у износу од 262.574 милиона динара опале су за 1,7%.

Укупан губитак привредних друштава у стечају и ликвидацији већи је на годишњем нивоу за 19,1% и износи 1.310.822 милиона динара (34,3% губитка привреде). Губитак изнад висине капитала је растао интензивније – по стопи од 26,4% и исказан је у износу од 927.160 милиона динара. При томе, број друштава која бележе како губитак (3.628), тако и губитак изнад висине капитала (2.573) је смањен у поређењу са претходном годином (за 115 односно 69 друштава). Истовремено, стопа изгубљеног капитала је значајно повећана са 258,1% на 294,6%.

Привредна друштва у стечају и ликвидацији су исказала **негативан нето обртни капитал** од 782.403 милиона динара, који је за 33,2% већи од прошлогодишњег. Истовремено, за покриће целокупне сталне имовине и залиха недостајао им је дугорочни капитал у износу од 857.899 милиона динара, што је за 29,2% више у поређењу са претходном годином, а чини скоро трећину тог износа на нивоу целе привреде.

Табела 29: Укупни губици привредних друштава у стечају и ликвидацији

О П И С	ГОДИНА			
	2020		2019	
	Износ (у мил. динара)	Број пр. друштава у стечају и ликвидацији	Износ (у мил. динара)	Број пр. друштава у стечају и ликвидацији
1. Губитак	1.310.822	3.628	1.100.539	3.743
2. Губитак изнад висине капитала	927.160	2.573	733.601	2.642

II ПОСЛОВАЊЕ УСТАНОВА

Пословање установа на територији Републике Србије у 2020. години се одвијало уз даљи раст профитабилности,

увећање вредности пословне имовине и капитала, те нижи укупно исказани губитак у односу на претходну годину.

1. БРОЈ УСТАНОВА И БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ

Током 2020. године број установа које су своју делатност обављале како би оствариле добит, а биле су обавезне да примењују Закон о рачуноводству, порастао је на 2.044 (1.964 у 2019. години), од којих је њих 1.510 доставило податке за статистичке и друге потребе Агенцији за привредне регистре. Подаци су обрађени за **1.488 установа**, у којима је било запослено 1.112 радника више него претходне године, односно **37.504** радника.

За разлику од претходне две године, сужен је секторски спектар пословања установа на 14 сектора, а значајна кон-

центрација установа је у оквиру сектора Р-Образовање (532 или 35,8%), G-Трговина на велико и мало... (530 или 35,6%) и Q-Здравствена и социјална заштита (286 или 19,2%).

Слично броју установа, и запослени су били претежно груписани у три наведена сектора, те је у сектору G-Трговина на велико и мало... ангажовано 12.672 радника уз учешће од 33,8%, у сектору Р-Образовање 8.862 радника или 23,6%, док је у сектору Q-Здравствена и социјална заштита ангажовано 6.911 радника са учешћем од 18,4%.

2. ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ УСТАНОВА

2.1 РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА УСТАНОВА

Установе су у 2020. години увећале обим укупних пословних активности, остваривши приближан раст **укупних прихода** и **укупних расхода** (9,6% и 9,4%), при чему су они на нивоу од 208.850 милиона динара и 192.591 милион динара.

У укупним приходима и укупним расходима доминантно учествују пословни приходи и пословни расходи (97,7% и

98,6%), који су исказани у висини од 203.987 милиона динара и 189.860 милиона динара. Позитиван пословни резултат је повећан за 10,1% у односу на прошлогодишњи и његова вредност износи 14.127 милиона динара.

Установе су у истом периоду незнатно снизиле позитиван финансијски резултат са 622 милиона динара на 612 милиона динара. Слабији учинак на пољу финансирања последица је нешто израженијег пада финансијских прихода

Табела 30: Структура укупних прихода и укупних расхода установа

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2020	2019	
A. Укупни приходи	208.850	190.611	109,6
B. Укупни расходи	192.591	176.100	109,4
Пословни приходи	203.987	186.082	109,6
Пословни расходи	189.860	173.255	109,6
I Пословни резултат	14.127	12.827	110,1
Финансијски приходи	1.218	1.395	87,3
Финансијски расходи	605	774	78,2
II Резултат из финансирања	612	622	98,5
Приходи из осталих активности	3.441	3.031	113,5
Расходи из осталих активности	2.067	1.880	109,9
III Резултат из осталих активности	1.374	1.151	119,5
IV Нето добитак пословања које се обуставља	204	104	196,5
V Нето губитак пословања које се обуставља	59	192	30,7

Табела 31: Резултати пословања установа

О П И С	ГОДИНА			
	2020		2019	
	Износ (у мил. динара)	Број установа	Износ (у мил. динара)	Број установа
1. Нето добитак	15.196	1.119	13.300	1.136
2. Нето губитак	1.386	254	1.243	235
Нето резултат	13.809	-	12.057	-

(са 1.395 милиона динара на 1.218 милиона динара), услед нижих финансијских прихода од повезаних лица и осталих финансијских прихода, у односу на пад финансијских расхода (са 774 милиона динара на 605 милиона динара), настао умањењем расхода од камата. Остали резултат је увећан скоро за петину у односу на прошлогодишњи и исказан је у висини од 1.374 милиона динара.

Као и претходних година, и током 2020. године установе су пословале профитабилно, генеришући 13.809 милиона динара **позитивног нето резултата**, који је увећан за 14,5% на годишњем нивоу. Од свих установа, њих 1.119 је исказало нето добитак (1.136 у 2019. години) у износу од 15.196 милиона динара, а он је порастао за 14,3%. С друге стране, негативно су пословале 254 установе (235 у 2019. години), чији је нето губитак у нивоу од 1.386 милиона динара већи за 11,6% наспрам губитка из 2019. године. Без нето резултата своју делатност је вршило 115 установа (125 претходне године).

2.2 ПОСЛОВНА ИМОВИНА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА УСТАНОВА

Установе су наставиле да континуирано увећавају вредност **пословне имовине**, тако да је на крају 2020. године она исказана на нивоу од 152.743 милиона динара, што представља раст од 10,8% у поређењу са прошлогодишњом.

Нешто блажим темпом раста (4,7%) увећана је стална имовина, исказана у висини од 60.452 милиона динара. Од тог износа, највећи део (четири петине) чине улагања у некретнине постројења и опрему, која су на нивоу од 48.220 милиона динара и повећана су за 2,6%.

Израженији раст је код обртне имовине, чија вредност је увећана за 15,2% у односу на претходну годину и износи 91.868 милиона динара. Значајно учешће имају редом категорије залиха (28.752 милиона динара), готовински еквиваленти и готовина (27.849 милиона динара), као и потраживања по основу продаје (16.713 милиона динара).

Табела 32: Структура пословне имовине установа

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2020	2019	
А. Уписани а неуплаћени капитал	75	75	100,3
Б. Стална имовина	60.452	57.744	104,7
Нематеријална имовина	7.297	6.241	116,9
Некретнине, постројења и опрема	48.220	46.980	102,6
Биолошка средства	111	100	111,2
Дугорочни финансијски пласмани	4.548	4.147	109,7
Дугорочна потраживања	276	276	100,2
В. Одложена пореска средства	348	287	121,3
Г. Обртна имовина	91.868	79.738	115,2
Залихе	28.752	26.089	110,2
Потраживања по основу продаје	16.713	15.508	107,8
Краткорочни финансијски пласмани	7.076	7.634	92,7
Остала краткорочна потраживања	11.478	9.006	127,5
Готовински еквиваленти и готовина	27.849	21.501	129,5
Д. Укупна актива = Пословна имовина	152.743	137.843	110,8

Табела 33: Структура извора финансирања установа

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2020	2019	
А. Капитал	69.870	62.728	111,4
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	19.597	19.063	102,8
Дугорочна резервисања	2.907	2.672	108,8
Дугорочне обавезе	16.690	16.390	101,8
В. Одложене пореске обавезе	590	403	146,3
Г. Краткорочне обавезе	65.084	58.669	110,9
Краткорочне финансијске обавезе	9.480	9.692	97,8
Обавезе из пословања	29.349	28.394	103,4
Друге краткорочне обавезе	26.256	20.583	127,6
Д. Губитак изнад висине капитала	2.398	3.020	79,4
Ђ. Укупна пасива	152.743	137.843	110,8

Установе су наставиле да своју делатност врше уз увећан капитал, те је након исказаних 62.728 милиона динара претходне године на крају 2020. године његова вредност 69.870 милиона динара.

Истовремено, нешто блажим темпом су расле и **укупне обавезе** (са 78.135 милиона динара на 85.271 милион динара), у оквиру којих доминантно учествују оне са отплатом од годину дана (више од три четвртине), те су се установе и даље претежно финансирале из позајмљених извора.

Укупан губитак установа је смањен са 10.706 милиона динара на 8.720 милиона динара, а исказало га је 499 установа.

Више од четвртине укупног губитка се односи на губитак изнад висине капитала, чији је износ од 2.398 милиона динара смањен за петину наспрам прошлогодишњег и приказан је код 270 установа (наспрам 287 у 2019. години).

Вредност позитивног **нето обртног капитала** исказана је у висини од 26.542 милиона динара и увећана је за више од четвртине у односу на претходну годину. Настављен је тренд смањивања удела залиха које се финансирају из краткорочних извора финансирања, тако да је недостајући капитал на крају 2020. године више него преполовљен и износи 2.210 милиона динара, те је свега 7,7% залиха покривено ангажманом краткорочних извора финансирања.

Табела 34: Укупни губици установа

О П И С	ГОДИНА			
	2020		2019	
	Износ (у мил. динара)	Број установа	Износ (у мил. динара)	Број установа
1. Губитак	8.720	499	10.706	491
2. Губитак изнад висине капитала	2.398	270	3.020	287

III ПОСЛОВАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИКА

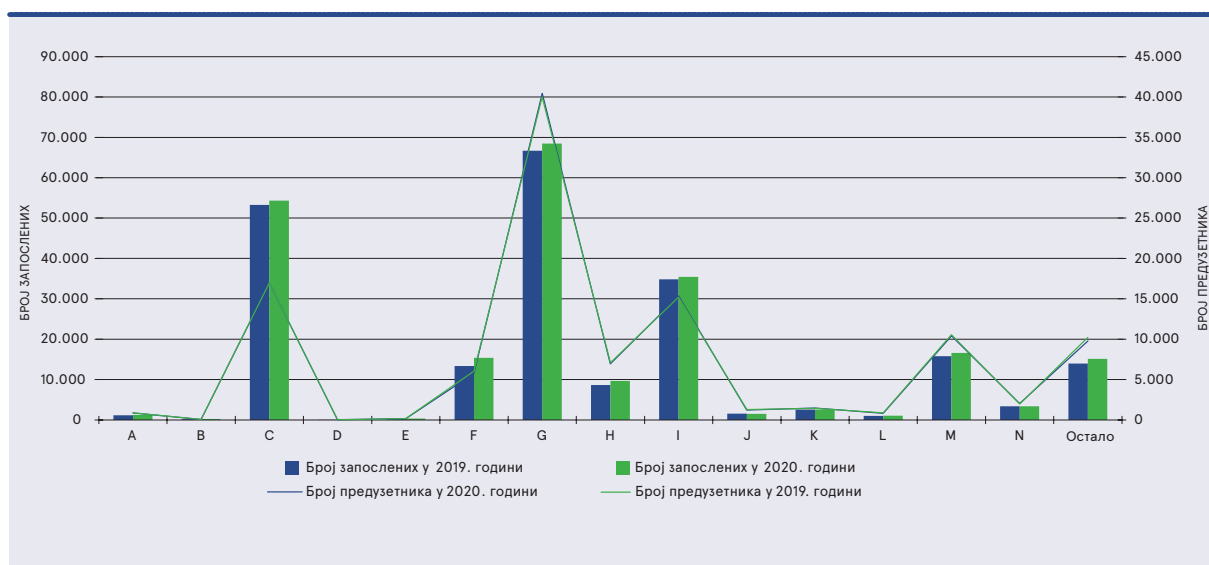
Предузетници у Републици Србији су пословну 2020. годину, као и претходну, завршили обављајући делатност профитабилно, са увећаним обимом пословних активности и уз снажније финансијске капацитете.

1. БРОЈ ПРЕДУЗЕТНИКА И БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ

Укупно 114.721 предузетник⁸ је пословне књиге водио по систему двојног књиговодства и доставио Агенцији за привредне регистре податке за статистичке и друге потребе, који су притом обрађени за **112.703 предузетника**. Они су запошљавали укупно **225.404 радника**, што је 8.721 радник више у поређењу са претходном годином.

Преко четири петине свих предузетника (94.633) пословало је у неразмљивим секторима, при чему је код њих било запослено три четвртине односно 169.250 радника. Највећи број предузетника пословао је у секторима G-Трговина на велико и мало... (39.997), С-Прерађивачка индустрија (16.955) и I-Услуге смештаја и исхране (15.210), који су имали и највише запослених, и то редом 68.461, 54.335 и 35.425 запослених.

Графикон 15: Број предузетника и запослених према секторима

2. ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ПРЕДУЗЕТНИКА

2.1 РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕТНИКА

Повећањем пословних активности у 2020. години, предузетници су реализовали **укупне приходе** у висини од 952.507 милиона динара и **укупне расходе** од 899.155 милиона динара, веће за 4,1% односно 3,4% од прошлогодишњих.

Најзначајнији удео у укупним приходима имају пословни приходи, са износом од 937.202 милиона динара, у оквиру којих доминирају приходи од продаје робе (539.323 милиона динара) и приходи од продаје производа и услуга (362.408 милиона динара). Услед спроведених економских мера у циљу ублажавања негативних ефеката пандемије корона вируса, вишеструки раст бележе приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл. који су приказани у висини од 30.867 милиона динара наспрам прошлогоди-

шњих 4.589 милиона динара. Пословни расходи, у износу од 885.625 милиона динара, представљају најважнији чинилац у склопу укупних расхода. Скоро половина расхода из пословне активности се односи на набавну вредност продате робе (430.318 милиона динара), док битне уделе имају и трошкови материјала (153.506 милиона динара) и трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи (140.238 милиона динара). Услед наведених кретања, укупан **пословни добитак** је увећан за 15,6% и на нивоу је од 51.577 милиона динара.

Позитиван резултат из финансирања у висини од 1.034 милиона динара је нижи за 14,9% у поређењу са претходном годином, при чему су финансијски приходи и финансијски расходи процентуално готово идентично опали. Пад ове категорије прихода (са 4.999 милиона динара на 4.397 милиона динара) настао је, пре свега, услед значајно нижих

⁸ Према Закону о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/2001... и 5/2020) предузетници воде пословне књиге по систему простог или двојног књиговодства у складу са Законом о рачуноводству

Табела 35: Структура укупних прихода и укупних расхода предузетника

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2020	2019	
A. Укупни приходи	952.507	915.353	104,1
Б. Укупни расходи	899.155	869.214	103,4
Пословни приходи	937.202	900.405	104,1
Пословни расходи	885.625	855.796	103,5
I Пословни резултат	51.577	44.609	115,6
Финансијски приходи	4.397	4.999	88,0
Финансијски расходи	3.364	3.785	88,9
II Резултат из финансирања	1.034	1.215	85,1
Приходи из осталих активности	10.790	9.895	109,0
Расходи из осталих активности	9.949	9.498	104,8
III Резултат из осталих активности	841	398	211,4
IV Нето добитак пословања које се обуставља	118	53	221,9
V Нето губитак пословања које се обуставља	216	135	160,3
Нето добитак	46.560	39.510	117,8
Нето губитак	10.487	8.064	130,0
VI Нето резултат	36.073	31.447	114,7

позитивних курсних разлика, које су мање скоро за петину наспрам прошлогодишњих и износе 2.634 милиона динара. С друге стране, финансијски расходи су смањени са 3.785 милиона динара на 3.364 милиона динара највише због умањења негативних курсних разлика (са 1.322 милиона динара на 1.076 милиона динара).

Добитак из осталих активности је више него дуплиран у односу на прошлогодишњи и износи 841 милион динара, а увећан је услед осетнијег раста прихода из осталих активности (са 9.895 милиона динара на 10.790 милиона динара) у односу на раст расхода из осталих активности (са 9.498 на 9.949 милиона динара).

Као и претходних година, предузетници су претежно своје пословне активности реализовали у оквиру неразмљивих сектора, тако да је током 2020. године више од три четвртине укупних прихода и укупних расхода настало у тим секторима. Према обиму пословних активности истакли су се сектор G-Трговина на велико и мало..., у којем је генерисана скоро половина укупних прихода и укупних расхода свих предузетника (463.610 милиона динара и 447.749 милиона динара), при чему су они порасли за 5,7% и 4,8%, те сектор С-Прерађивачка индустрија, са више од петине реализованих укупних прихода и расхода (197.634 милиона динара и 187.518 милиона динара), који су већи за 2,3% и 1,4% наспрам прошлогодишњих.

Током 2020. године предузетници су пословали профитабилно и створили су 36.073 милиона динара **позитивног нето резултата**, који је увећан за 14,7% у поређењу са претходном годином. Нето добитак је остварило 76.405 предузетника, а он износи 46.560 милиона динара и порастао је

у једногодишњем периоду за 17,8%, док су негативан резултат исказала 27.424 предузетника која су пословала са нето губитком од 10.487 милиона динара, за 30,0% већим у односу на 2019. годину. Без резултата су пословну годину окончала 8.874 предузетника.

Са више од три четвртине учешћа у позитивном резултату свих предузетника допринели су они који су своју делатност обављали у неком од неразмљивих сектора. Са аспекта појединих сектора, најпрофитабилније су пословали предузетници из сектора G-Трговина на велико и мало... (11.732 милиона динара), С-Прерађивачка индустрија (7.568 милиона динара) и М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (7.300 милиона динара), чији је добитак и повећан (32,6%, 17,9% и 11,6% редом).

2.2 ПОСЛОВНА ИМОВИНА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПРЕДУЗЕТНИКА

Предузетници су у 2020. години располагали **пословном имовином** вредном 473.133 милиона динара, која је увећана на годишњем нивоу за 13,1%.

Стална имовина предузетника, у висини од 126.740 милиона динара, чини више од четвртине пословне имовине и већа је за 12,8%. У оквиру ње главни део се односи на инвестиције у некретнине, постројења и опрему у износу од 124.386 милиона динара, већим за 13,5%.

Интензивнија су улагања у обртну имовину, која бележи раст од 13,2% и исказана је на нивоу од 346.193 милиона динара. Њене главне категорије такође остварују раст, те су залихе у

Табела 36: Структура пословне имовине предузетника

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2020	2019	
А. Уписани а неуплаћени капитал	0	0	н/а
Б. Стална имовина	126.740	112.345	112,8
Нематеријална имовина	689	1.015	67,9
Некретнине, постројења и опрема	124.386	109.630	113,5
Биолошка средства	236	250	94,6
Дугорочни финансијски пласмани	873	801	109,0
Дугорочна потраживања	557	650	85,7
В. Одложена пореска средства	200	152	131,5
Г. Обртна имовина	346.193	305.694	113,2
Залихе	157.748	145.390	108,5
Потраживања по основу продаје	84.708	77.479	109,3
Краткорочни финансијски пласмани	6.457	5.327	121,2
Остала краткорочна потраживања	29.809	25.209	118,2
Готовински еквиваленти и готовина	67.471	52.289	129,0
Д. Укупна актива = Пословна имовина	473.133	418.192	113,1

висини од 157.748 милиона динара, потраживања по основу продаје 84.708 милиона динара, а готовински еквиваленти и готовина 67.471 милион динара.

Капитал расположив за финансирање предузетничког пословања је исказан у висини од 184.290 милиона динара и увећан је за 13,1% у односу на 2019. годину. С друге стране, **укупне обавезе** су порасле за 13,7% и износе 304.894 милиона динара. У томе се истичу краткорочне обавезе од 263.143 милиона динара, у оквиру којих обавезе из пословања учествују са више од половине (132.341 милион динара) и краткорочне финансијске обавезе са више од четвртине (67.847 милиона динара).

Као и ранијих година, и током 2020. године предузетници су своје активности претежно финансирали из позајмљених извора, при чему је такав тренд израженији обзиром да је рацио сопственог капитала нешто нижи од прошлогодишњег (35,6% наспрам 35,9%), док је степен укупне задужености повећан (са 1,79 на 1,81).

Финансијски капацитети предузетника из неразмјенивих сектора чине преко две трећине имовине и капитала свих предузетника и на нивоу су од 336.235 милиона динара и 128.665 милиона динара. Према висини пословне имовине и капитала предњачи сектор Г-Трговина на велико и мало..., у коме је њихова вредност 173.665 милиона динара и 67.436

Табела 37: Структура извора финансирања предузетника

у милионима динара

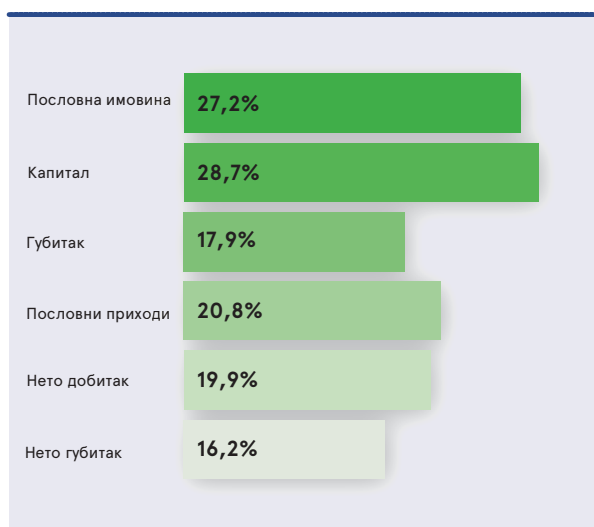
О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2020	2019	
А. Капитал	184.290	162.939	113,1
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	41.497	30.786	134,8
Дугорочна резервисања	1.334	1.218	109,5
Дугорочне обавезе	40.162	29.567	135,8
В. Одложене пореске обавезе	254	256	99,4
Г. Краткорочне обавезе	263.143	237.059	111,0
Краткорочне финансијске обавезе	67.847	61.534	110,3
Обавезе из пословања	132.341	125.311	105,6
Друге краткорочне обавезе	62.954	50.214	125,4
Д. Губитак изнад висине капитала	16.051	12.847	124,9
Ђ. Укупна пасива	473.133	418.192	113,1

милиона динара. Након њега, истиче се и сектор С-Прерађивачка индустрија, са пословном имовином од 128.856 милиона динара и капиталом од 52.852 милиона динара, тако да та два сектора збирно обухватају скоро две трећине тих ресурса предузетника.

Предузетници су увећали **укупан губитак** (за 30,1%) на ниво од 26.362 милиона динара, а он је генерисан од стране 38.797 предузетника. Губитак изнад висине капитала је већи за четвртину, износи 16.051 милион динара и исказан је код 24.338 предузетника. Стопа изгубљеног капитала предузетника је порасла са 11,9% на 13,5%.

Четири петине укупног губитка кумулирано је код предузетника који своју делатност обављају у неком од неразмњивих сектора. Са аспекта појединих сектора, највећи износ

Графикон 16: **Учешће предузетника из сектора С – Прерађивачка индустрија у укупним перформансама свих предузетника**

укупног губитка кумулиран је код предузетника из сектора Г-Трговина на велико и мало... (8.072 милиона динара), I-Услуге смештаја и исхране (4.944 милиона динара) и С-Прерађивачка индустрија (4.718 милиона динара).

Позитиван нето обртни капитал предузетника је на нивоу од 82.996 милиона динара и увећан је за више од петине, те су предузетници током 2020. године у још већем обиму користили дугорочне изворе за финансирање залиха.

Предузетници који су делатност обављали у оквиру како размњивих, тако и неразмњивих сектора исказали су позитиван нето обртни капитал, и то у износу од 19.775 милиона динара и 63.221 милион динара. Од појединих сектора издваја се сектор Г-Трговина на велико и мало...

(49.407 милиона динара), који је водећи са три петине целокупног позитивног нето обртног капитала. Након њега значајни су и сектори С-Прерађивачка индустрија (19.554 милиона динара) и М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (8.267 милиона динара). С друге стране, негативан нето обртни капитал исказан је од стране предузетника из сектора I-Услуге смештаја и исхране (3.215 милиона динара) и L-Пословање некретнинама (675 милиона динара).

Иако су предузетници значајно увећали позитиван нето обртни капитал на крају 2020. године, и даље нису располагали довољним износом дугорочног капитала за финансирање укупних пословних активности. Пошто је у залихе инвестирано 157.748 милиона динара, недостајући дугорочни капитал неопходан да се залихе у потпуности финансирају

Графикон 17: **Учешће предузетника из сектора Г – Трговина на велико и мало у укупним перформансама свих предузетника**

износи 74.752 милиона динара, што је за 2,7% мање него претходне године.

Око три четвртине недостајућег капитала припада предузетницима који послују у неразмњивим секторима, при чему је према појединим секторима гледано највећи износ недостајућег капитала присутан у сектору Г-Трговина на велико и мало... (44.708 милиона динара), а значајни су још и сектори С-Прерађивачка индустрија (18.420 милиона динара), I-Услуге смештаја и исхране (8.663 милиона динара) и F-Грађевинарство (5.079 милиона динара).

СПИСАК ТАБЕЛА И ГРАФИКОНА

I ТАБЕЛЕ

1. Основни макроекономски показатељи
2. Структура укупних прихода и укупних расхода привредних друштава
3. Показатељи профитабилности на нивоу привреде
4. Резултати пословања привредних друштава
5. Структура пословне имовине привредних друштава
6. Структура извора финансирања привредних друштава
7. Укупни губици привредних друштава
8. Структура прихода, расхода и резултата разменљивих и неразменљивих сектора
9. Структура прихода, расхода и резултата појединих разменљивих сектора
10. Структура прихода, расхода и резултата појединих неразменљивих сектора
11. Структура пословне имовине разменљивих и неразменљивих сектора
12. Структура извора финансирања разменљивих и неразменљивих сектора
13. Структура пословне имовине појединих разменљивих сектора
14. Структура пословне имовине појединих неразменљивих сектора
15. Структура извора финансирања појединих разменљивих сектора
16. Структура извора финансирања појединих неразменљивих сектора
17. Структура прихода, расхода и резултата према величини привредних друштава
18. Структура пословне имовине према величини привредних друштава
19. Структура извора финансирања према величини привредних друштава
20. Структура укупних прихода и укупних расхода јавних предузећа
21. Резултати пословања јавних предузећа
22. Структура пословне имовине јавних предузећа
23. Структура извора финансирања јавних предузећа
24. Укупни губици јавних предузећа
25. Структура укупних прихода и укупних расхода привредних друштава у стечају и ликвидацији
26. Резултати пословања привредних друштава у стечају и ликвидацији
27. Структура пословне имовине привредних друштава у стечају и ликвидацији
28. Структура извора финансирања привредних друштава у стечају и ликвидацији
29. Укупни губици привредних друштава у стечају и ликвидацији
30. Структура укупних прихода и укупних расхода установа
31. Резултати пословања установа
32. Структура пословне имовине установа
33. Структура извора финансирања установа
34. Укупни губици установа

35. Структура укупних прихода и укупних расхода предузетника
36. Структура пословне имовине предузетника
37. Структура извора финансирања предузетника

II ГРАФИКОНИ

1. Број привредних друштава и запослених према секторима
2. Број привредних друштава и запослених према величини привредних друштава
3. Структура пословних прихода привредних друштава
4. Структура пословних расхода привредних друштава
5. Структура пословне имовине привредних друштава
6. Структура извора финансирања привредних друштава
7. Укупни и пословни приходи према секторима
8. Укупни и пословни расходи према секторима
9. Пословна имовина према секторима
10. Укупни приходи привредних друштава према величини
11. Учешће великих привредних друштава у перформансама привреде
12. Пословна имовина према величини привредних друштава
13. Учешће јавних предузећа у перформансама привреде у 2019. и 2018. години
14. Учешће привредних друштава у стечају и ликвидацији у перформансама привреде
15. Број предузетника и запослених према секторима
16. Учешће предузетника из сектора С-Прерађивачка индустрија у перформансама свих предузетника
17. Учешће предузетника из сектора Г-Трговина на велико и мало... у перформансама свих предузетника

Република Србија
Агенција за
привредне регистре